ნუ ცუნცულებთ, ცუნცულში დრო გადის და ცხოვრებას ვერ მოასწრებთ...

„ეს „საქართველოს რესპუბლიკა“

The Georgian Railway Ltd

საქართველოს რესპუბლიკა

სნსკ

საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია

Georgian International Oil Corporation

გაზეთი დაარსებულია 1918 წლის 25 ივლისს, აღდგენილია 1990 წელს. №153 (4532) პარასკევი, 13 ივნისი, 2003 წელი. ფასი 50 თეთრი.

გუშინ

შეხვედრა საქართველოს პრეზიდენტთან

12 ივნისს საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე შეხვდა გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ფედერალური დაზვერვის სამსახურის პრეზიდენტს დოქტორ აუგუსტ პანნგს.

შეხვედრა დახურულ კარს მიღმა გაიმართა.

საქართველოს პრეზიდენტის პრესსამსახური.

პრობლემა

დავუბრუნოთ რკინიგზას „გასხვისების ზოლი“

ბოლო პერიოდში პრესაში ნნდება ინფორმაციები, რომელთაც საზოგადოება შეცდომაში შეაყვანს, კერძოდ, საუბარია რკინიგზის სარგებლობაში არსებული მიწების

საქართველოს რკინიგზის ხელმძღვანელობა მართლაც მოითხოვს რკინიგზის სარგებლობაში არსებული მიწების აღნაგობის უფლებით გადაცემას, მაგრამ ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ რკინიგზის მიწების ერთპიროვნული მმართველი რკინიგზის ხელმძღვანელი აკაკი ჩხაიძე ხდება. ჩხაიძემ ერთი თვის წინათ ამ ინიციატივით საქართველოს პრეზიდენტს მიმართა. კითხვაზე, რაგომ დასჭირდა რკინიგზას ისედაც მის სარგებლობაში არსებული მიწების აღნაგობის უფლებით გადაცემა, პასუხი მარგივია; საქართველოს რკინიგზის შესახებ კანონის თანახმად, რკინიგზის ლიანდაგიდან მინიმუმ 20 მეტრის ფართობი ითვლება უსაფრთხოების ზონად, სადაც რკინიგზასთან შეუთანხმებლად რაიმე ობიექტის მშენებლობა დაუშვებელი და, რაც მთავარია, სამშიაა, უსაფრთხოებისთვის მნიშვნელოვან ტერიტორიას „საქართველოს რკინიგზა“ დღეს არსებული კანონის თანახმად ვერ აკონტროლებს და ამ წესის დაცვა ვერ ხერხდება, რადგან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები რკინიგზასთან შეუთანხმებლად მშენებლობის ნებართვებს გასცემენ. ამის გამო ხშირად ირღვევა უსაფრთხოების ნორმები.

რკინიგზისთვის ამ უფლების მინიჭება სასიცოცხლო მნიშვნელობისაა. მსგავსი მეთოდი მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყანაშია. აღნიშნული საკითხის სამართლებრივად მოგვარება გადაწყვეტს სხვა მნიშვნელოვან, სადავო საკითხებსაც, როგორიცაა მიწის გადასახადის დათვლისა და გადახდის მეთოდი, ამასთან, რკინიგზისთვის მიწის აღნაგობის უფლებით გადაცემა მისი განვითარების ერთ-ერთი წინაპირობაა.

ლალი ეგაძე,
„საქართველოს რკინიგზის“ პრესსამსახურის უფროსი.

„დილა ამ გაზეთის გადამლით დაიწყეთ...“ *ალექსი ფაღრავ*

„საქართველოს რესპუბლიკა“ ინტერნეტში: http://www.open.ge/sakartvelos-respublika

ჩვენს გაზეთს კითხულობენ აშშ-ში, გერმანიაში, რუსეთში, ჰოლანდიაში, საფრანგეთში, უკრაინაში, ისრაელსა და სხვა ქვეყნებში.

პრეზენტაცია

„ვირტუალური აბრეშუმის გზით“ — ნატოსთან თანამშრომლობისაკენ

„ყველაზე მნიშვნელოვანი და თვალსაჩინო პროექტი, რომელიც ნატოს საინეინერო პროგრამამ განუხორციელებია“, — ასე აფასებს კავკასიის რეგიონში პროგრამის პასუხისმგებელი დოქტორი ვალტერ კაფენბერგერი „ვირტუალური აბრეშუმის გზის“ პროექტს, რომლის ოფიციალური პრეზენტაცია 12 ივნისს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიაში გაიმართა. საქართველოს წარმომადგენლობის გარდა, ღონისძიებას ესწრებოდნენ ნატოს დელეგაცია და იმ 7 ქვეყნის წარმომადგენლები, სადაც 2005 წლამდე აღნიშნული პროექტი ნატოს ეგიდით უნდა განხორციელდეს. ესენია: სომხეთი, აზერბაიჯანი, ყაზახეთი, ყირგიზეთი, გაჯიკეთი, თურქმენეთი და უზბეკეთი. პროექტის პრეზენტაციას დესწრო დიდი ბრიგანეთის საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი საქართველოში დებორა ბარნს ჯონსი.

იხ. მე-2 გვ.

ტერმინალი

რა ცოტა სჭირდება ადამიანს...

ჩვენს მბიმე სინამდვილეში არის ხოლმე ისეთი შემთხვევები, რომელთა გამო მიღებული სიამოვნების სხვებისთვის გამხელა-გაზიარების სურვილი გიჩნდება. არა მგონია, სხვათაგან დიდად განსხვავებული იყოს ჩემი ამგვარი სწრაფვა. გაგიმხელთ ბარემ: მე სუფსის ტერმინალმა მომანიჭა ეს სიხარული და გაგიზიარებთ. ისე, რამდენი ჭორი, სინამდვილესთან

დამორებული მითი დაიწერა ამ ობიექტის მშენებლობისას, რას არ ვამბობდით, რას არ ვწერდით. არ დაგმალავ დ, მრავალგზის თავად მქონდა შემთხვევა, ეჭვის თვალით შემეხედა მისი მომავლისთვის და არაერთი მწვავე წერილიც გამომიქვეყნებია. ამჯერადაც სრული სიმართლე მინდა ვთქვა, ავით და კარგით, საქებითა და საძრახით გაჯერებული.

იხ. მე-4 გვ.

დღის თემა

სამი, რომელიც ხუთზე მეტია

საქართველოს პრეზიდენტის საპარლამენტო მდივანი, იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი მარიამ ცაცანაშვილი მიმოიხილავს საარჩევნო კოდექსთან დაკავშირებულ პერიპეტიებს.

ქართული ოპოზიციის პოლიტიკიგან ერთი სენი სჭირს: როცა უნდა, ხელს საშვდარგარეთის ქვეყნების გამოცდილებისკენ იშვერს. იქ მიღებული მოდელები და სტანდარტები მოსწონს. თუმცა, როცა ამ სტანდარტების საქართველოში გადმოღებაზე მიდგება საქმე, ათასი წინააღმდეგობა იჩენს ხოლმე თავს. ასეა საარჩევნო სიების დაშუსტებასთან და კოდექსის მიღებასთან დაკავშირებით. ეს ტენდენცია ქალბატონ მარიამ ცაცანაშვილთან ამ თემაზე დიალოგშიც გამოიკვეთა.

— საარჩევნო სისტემაზე მუშაობა ჯერ კიდევ წლის დასაწყისში დაიწყო. საქართველოს პრეზიდენტმა 10 თებერვლის რადიოინტერვიუში ყურადღება გაამახვილა არჩევნების დემოკრატიულ, მშვიდ გარემოში, სრული გამჭვირვალეობის პრინციპით ჩაგარების აუცილებლობაზე. ამის შემდეგ გამოიკვეთა ორი ძირითადი ღონისძიება — საარჩევნო სიების შედგენა-დაზუსტება და საარჩევნო კოდექსში გარკვეული ცვლილებების შეგანა, რადგან საარჩევნო კოდექსის სრულყოფა და ხარვეზების მინიმუმამდე დაყვანა გადამწყვეტ როლს შეასრულებს არჩევნების ობიექტურად ჩაგარებაში.

იხ. მე-4 გვ.

მეზობლებთან

«ნაფოფისაგან საცნაურ არს სიკეთე ხისაი»

ისტორიულ ბაო-კლარჯეთში ქართველ მეცნიერთა ექსპედიციის კვალზე

ბაბრეველა. დასაწყისი იხ. „სრ“ № 152.

ოცდაათ წლებს დასაწყისში, ამბობენ, ერთმა კომპანიერელმა მღვდლის დაწოკება და ხატების შეურაცხყოფა გადაწყვიტა. თანამგზავრებთან ერთად შეუვარდა მღვდელმსახურს და წაიღწა ხატები. ამ „აქტის“ დროს მის ორ თანამონაწილეს მღვდელი გაკვეთილი პყავდა.

— რაგომ არა მსჯის შენი ღმერთი? — ცინიკურად ეკითხებოდა კომპანიერელი მღვდელს.

იხ. მე-3 გვ.

ინფორმაცია

წმინდა დავით გარეჯელის სსენების დღე

გუშინ საქართველოს მართლმადიდებელმა ეკლესიამ წმინდა დავით გარეჯელის სსენების დღე აღნიშნა. ამ თარიღთან დაკავშირებით, გუშინ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია მეორემ სადღესასწაულო ლიტურგია შეასრულა.

„დავით გარეჯელი პირველად თბილისში დაეშკვიდრა. ქალაქის განაპირას აღმართულ მთაზე დაყუდებულმა ბერმა თავისი საკვირველი ქადაგებითა და სიმაღლითა ცხოვრებით მრავალი ადამიანი, მათ შორის ცეცხლთაყვანისმცემელი მოიქცია“ — განაცხადეს საპატრიარქოში.

მორიგი პროვოკაცია იგეგმება?

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ლიდერის ირინა სარიშვილი-ჭანტურიას გუშინდელ განცხადებას საშვდარშე ჩეჩენი „ბოევიკების“ კონცენტრირების თაობაზე, საშვდარის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტში უარყოფენ, თუმცა „ცხელ ბაფხულს“ წინასწარმეტყველებენ.

მათი თქმით, წლევანდელი ბაფხული ოპერატიული თვალსაზრისით მართლაც „ძალიან ცხელი“ იქნება და ჩეჩენმა „ბოევიკებმა“ რუსეთ-საქართველოს საზღვრის ინგუშეთის მონაკვეთზე ჩეჩენი „ბოევიკების“ 1000-კაციანი დაჯგუფების კონცენტრაცია შეინიშნება, უახლოეს ხანებში „ბოევიკებს“ საქართველოში შემოდგენიან და მათ რუსეთის ჯარები შემოპყვებიან.

პარტიის ლიდერის ირინა სარიშვილი-ჭანტურიას მონაცემებით, აღნიშნული ოპერაცია, სავარაუდოდ, აგვისტოში განხორციელდება და მასში გარკვეულ მონაწილეობას საქართველოს ხელისუფლების მაღალჩინოსნებიც მიიღებენ.

მან მოუწოდა საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და დასავლეთის სახელმწიფოებს, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ ამ მოვლენას და საქართველო მორიგი დესტაბილიზაციისაგან დაიცვან.

„ცხელ ზაფხულს“ კი წინასწარმეტყველებენ

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ლიდერის ირინა სარიშვილი-ჭანტურიას გუშინდელ განცხადებას საშვდარშე ჩეჩენი „ბოევიკების“ კონცენტრირების თაობაზე, საშვდარის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტში უარყოფენ, თუმცა „ცხელ ბაფხულს“ წინასწარმეტყველებენ.

მათი თქმით, წლევანდელი ბაფხული ოპერატიული თვალსაზრისით მართლაც „ძალიან ცხელი“ იქნება და ჩეჩენმა „ბოევიკებმა“ რუსეთ-საქართველოს საზღვრის ინგუშეთის მონაკვეთზე ჩეჩენი „ბოევიკების“ კონცენტრაცია შეინიშნება, უახლოეს ხანებში „ბოევიკებს“ საქართველოში შემოდგენიან და მათ რუსეთის ჯარები შემოპყვებიან.

პარტიის ლიდერის ირინა სარიშვილი-ჭანტურიას მონაცემებით, აღნიშნული ოპერაცია, სავარაუდოდ, აგვისტოში განხორციელდება და მასში გარკვეულ მონაწილეობას საქართველოს ხელისუფლების მაღალჩინოსნებიც მიიღებენ.

მან მოუწოდა საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და დასავლეთის სახელმწიფოებს, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ ამ მოვლენას და საქართველო მორიგი დესტაბილიზაციისაგან დაიცვან.

ეროვნული ბანკი ნადარეიშვილი კოალიციაშია

აშშ-ს ეროვნული ბანკის თავმჯდომარე თამაზ ნადარეიშვილი ქართველოს საზღვრის ინგუშეთის, ჩეჩნეთისა და დაღესტნის მონაკვეთების გადმოკვეთა, შესაძლოა, მართლაც სცადონ, თუმცა, დღეისათვის დეპარტამენტი არ ფლობს ინფორმაციას საზღვრის ამა თუ იმ მონაკვეთზე „ბოევიკების“ კონცენტრირების თაობაზე.

„რუს მესაზღვრეებს მსგავსი ინფორმაცია ჩვენთვის არ მოუწოდებია, თუმცა ჩვენ ყველაფრისთვის ვართ მზად და საზღვრის დარღვევის ნებისმიერ მცდელობას ავკვეთთ“, — განაცხადა დეპარტამენტის პრესსამსახურის უფროსმა შალვა ლონდარიძემ.

განსაკუთრებული ინფორმაციაა, რომ 1000-მდე ჩეჩენი მებრძოლი რუსეთ-საქართველოს საზღვართან არის კონცენტრირებული, მალე საზღვრის გადმოლახვას შეეცდება და მთ რუსული ჯარიც შემოპყვება, ედპ-ის ლიდერმა ირინა სარიშვილმა-ჭანტურიამ გუშინ საგანგებოდ მოწვეულ პრესკონფერენციაზე გაიკეთა.

ტბილისი. დასავლეთის შესასვლელი ნანგრევებით.

ინფორმაცია

ეროვნული ბანკი ნადარეიშვილი კოალიციაში

აშშ-ს ეროვნული ბანკის თავმჯდომარე თამაზ ნადარეიშვილი ოფიციალურ ვიზიტზე ჩავიდა ინდოეთში. ინდოეთის ეროვნული ბანკის ხელმძღვანელობასთან ერთად ნადარეიშვილმა ინდოეთ-ამერიკის ბიზნეს-ალიანსის ფორუმზე ინდოეთ-ამერიკის ეკონომიკური ურთიერთობების ფინანსურ ასპექტებზე ისაუბრა.

ინდოეთ-ამერიკის ბიზნეს-ალიანსი ინდოეთ-ამერიკის ეკონომიკური ურთიერთობების ფინანსურ ასპექტებზე ისაუბრა.

ინფორმაციას მოგვაწოდა ინტერ-პრესმა.

დავალდებულება

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება

2003 წლის 11 ივნისი ქ. თბილისი

დავით კალატოზიშვილის ვახტანგ გორგასლის III ხარისხის ორდენით დაჯილდოების შესახებ

ქართული არმიის აღმშენებლობაში შეტანილი თვალსაჩინო წვლილისათვის, საქართველოს გენერალიტეტი მთლიანობისათვის ბრძოლის დროს გამოჩენილი მამაცობისა და მხედრული ვალის მოხდისათვის, მაღალი პროფესიონალიზმისა და უმწიკლო სამსახურისათვის საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს გენერალური ინსპექციის უფროსის მოადგილე, პოლკოვნიკი დავით კალატოზიშვილი დაჯილდოდეს ვახტანგ გორგასლის III ხარისხის ორდენით.

ედუარდ შევარდნაძე.

ბრიფინგი

საქართველოს ხელისუფლება მაქსიმალურ ძალისხმევას ახმარს ბრძოლას ტრეფიკინგის აღსაკვეთად

ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ „ადამიანების უკანონო ვაჭრობის შესახებ“ გამოქვეყნებული წლიური ანგარიშის მონაცემებით, საქართველომ 2003 წელს მეორე კატეგორიიდან მესამე კატეგორიის ქვეყანათა რიგში გადაინაცვლა. დოკუმენტის თანახმად, მესამე კატეგორიის ქვეყნების მთავრობები სრულყოფილად არ იცავენ იმ მინიმალურ სტანდარტებს, ჯერ კიდევ ვერ მიმართავენ მაქსიმალურ ძალისხმევას, რომელთა განხორციელებაც ტრეფიკინგის აღკვეთას შეუწყობს ხელს. ამავე დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ მესამე კატეგორიის მთელი რიგი ქვეყნები, მათ შორის საქართველოც, კონკრეტულ ქმედით ღონისძიებებს ახორციელებენ, რათა ტრეფიკინგის მასშტაბი შემცირდეს.

იხ. მე-2 გვ.

ძველმოძველი

გუშინ, ბოლო 20 წლის მანძილზე პირველად, დავით გარეჯში არნახული სალხმრავლობა იყო

ბადრი პატარკაციშვილი დიდებული სამონასტრო კომპლექსს აღდგენა-განახლების მესამე ეტაპს უწყობს ხელს

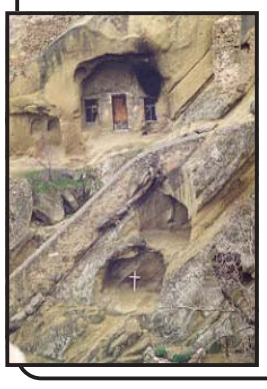

გუშინ საქართველოს მართლმადიდებლურმა ეკლესიამ წმინდა დავით გარეჯელის სსენების დღე აღნიშნა. ბოლო 20 წლის განმავლობაში ეს დღე მამა დავითის სამონასტრო კომპლექსში ასეთი მასშტაბებით წლეულს პირველად აღინიშნა. საგარეჯოს რაიონიდან, თელავიდან, თბილისიდან და საქართველოს სხვადასხვა კუთხიდან ჩასული ხალხი ერთმანეთს მამა დავითობას ულოცავდა და გულმხურვალედ ლოცულობდა.

იხ. მე-3 გვ.

უკანასკნელ საათს

ნატო დაამტკიცა რეფორმათა მასშტაბური პროგრამა. ალიანსმა გადაწყვიტა გამთავისუფლდეს „ცივი ომის“ შემკვიდრეობისაგან. ნატოს გაერთიანებულ შეიარაღებულ ძალებში შტაბების რიცხვი თითქმის ორჯერ შემცირდება, ასევე საგრძნობლად შემცირდება სამხედრო ბაზების ოდენობაც.

ლიბანი ქერთი თვითმკვლელი ამანგაკეტს თურქეთის მთავრობას. ქურთისტანის მუშათა პარტიის წევრი კამიკაძე ტერორისტები მზად არიან თურქეთში აფეთქებათა სერიის მოსაწყობად, თუ მთავრობა მათი პარტიის საქმიანობის ლეგალიზაციას არ მოახდენს.

ამინდი დღეს

დასავლეთ საქართველოში ქარი 10-15 მ/წმ.
დაბლობში ღამით +16⁰, დღისით +25⁰, მთაში ღამით +12⁰, დღისით +20⁰, მაღალ მთაში ღამით +7⁰, დღისით +13⁰.

აღმოსავლეთ საქართველოში ქარი 17-22 მ/წმ.
ბარში ღამით +19⁰, დღისით +26⁰, მთაში ღამით +14⁰, დღისით +23⁰. მაღალ მთაში ღამით +8⁰, დღისით +13⁰.

თბილისში ქარი 10-15 მ/წმ.
ღამით +15⁰, დღისით +26⁰.

ლარის კურსი

13 ივნისიდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის შემდეგი კურსები

ინგლისური გირვ.	1	3.6105	ლარი
აშშ დოლარი	1	2.1550	ლარი
ევრო	1	2.5399	ლარი
რუსული რუბლი	1	0.0706	ლარი.

ინტერპანორამა

აშშ-ე გადაწყვიტა ინსპექტირება დაუწესოს საშვდარგარეთულ პორტებს. წლის მიწურულისთვის ამერიკელი ინსპექტორები ჩავლენ ანტვერპენში, გენუაში, ჰამბურგში, ჰონკონგში, როტერდამში, შანხაიში, სინგაპურში, კოკიოსა და იოკოჰამაში. მათი მოვალეობა იქნება საშვეთო გემი ამერიკაში ქიმიური, ბიოლოგიური ან ბირთვული იარაღის გრანსპორტირების აღკვეთა.

ხუთი იაპონელი მრეწველი დაპატიჟებულია ირანისთვის სარკეტო ტექნოლოგიების მიწოდების გამო. Sasin Enterprises პრეზიდენტმა აღიარა მიწოდების ფაქტი.

პენიტენციური სისტემა

აქედან აღარავინ გაიქცევა

ბოლო ხანს ჩვენი ციხე-კოლონიებიდან პატიმრები ხშირ-ხშირად გარბიან. ძირითადად პირობებს ეშფურიან. აქედან აღარავინ გაიქცევა, — თქვა ყველამ, ვინც კი გუშინ ქალთა ახალი კოლონია ნახა.

თბილისში, ყოფილი მაგროსოვის (ახლა გბელ აბუსერიძის) ქუჩაზე, ერთი უბადრუკი შენობა იდგა, რომელიც 30 წლის მანძილზე არცკი შეკეთებულა. 2002 წლის 25 აპრილის მიწისძვრის შემდეგ კი ამ შენობაში, რომელშიც ოდესღაც საბჭოთა კავშირის 1250 პატიმარი იხდიდა სასჯელს, 100 ქალის მოთავსებაც საეჭვო და სარისკო გახდა.

იხ. მე-7 გვ.

ბრიფინგი

საქართველოს ხელისუფლება მაქსიმალურ ძალისხმევას ახმარს ბრძოლას ტრეფიკინგის აღსაკვეთად

პირველი გვერდიდან

ამავე ანგარიშში აღნიშნულია, რომ იმ მუშთხეევაში, თუკი მესამე კატეგორიის ქვეყნები დათქმულ ვადაში არ დაიცავენ სალერთაშორისო სტანდარტებს, მათ მიმართ განხორციელდება გარკვეული ეკონომიკური სანქციები, კერძოდ, ამ ქვეყნებს შეუწყდებათ მსოფლიო ბანკისა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდის, ასევე სხვა საფინანსო ინსტიტუტების დახმარების პროგრამები.

12 ივნისს საქართველოს პრეზიდენტის პრესმდივანმა კახა იმნაძემ საგანგებოდ გამართულ ბრიფინგზე აღნიშნა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ „ადამიანების უკანონო ვაჭრობის შესახებ“ გამოქვეყნებულ წლიურ ანგარიშში საქართველოს მესამე კატეგორიის ქვეყნების რიგში მოხვედრა არ არის განსაკუთრებთ საგანგაშო შემთხვევა და ეს ფაქტი არ უნდა გახდეს ქვეყანაში პანიკის საფუძველი. კახა იმნაძემ აღნიშნა, რომ პრობლემის მასშტაბურობის გათვალისწინებით, შესაძე კატეგორიის ქვეყნებში საქართველოს გვერდით მოხვდნენ ისეთი განვითარებული ქვეყნებიც, რომლებიც ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოები არიან.

– იმის გათვალისწინებით, რომ არსებობს საქართველოს პრეზიდენტის მიერ დამტკიცებული სტრატეგია ბრძოლის გაძლიერების შესახებ, პარლამენტმა მიიღო სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებები ტრეფიკინგის აღკვეთასთან დაკავშირებით, მიმაჩნია, რომ ჩვენი ქვეყანა ისევ შეძლებს მეორე ან თუნდაც პირველი კატეგორიის ქვეყნების რიგში მოხვედრას, – განაცხადა კახა იმნაძემ. როგორც მან თქვა, საქართველოს ხელისუფლება მაქსიმალურ ძალისხმევას ახმარს იმას, რომ ამ გლობალური პრობლემის მასშტაბი ჩვენს ქვეყანაში შემცირდეს.

რაც შეეხება ეკონომიკური სანქციების განხორციელებას, რომლებიც საქართველოს სავარაუდოდ ემუქრება, პრეზიდენტის პრესმდივანმა აღნიშნა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობა ამჟამად ეკონომიკურ სანქციებს მხოლოდ იმ ქვეყნების მიმართ განახორციელებს, რომელთა მთავრობები არანაირ ქმედუნარიან და უფექტიან ზომებს არ ახორციელებენ პრობლემის მოსაგვარებლად. კახა იმნაძემ განაცხადა, რომ საქართველოს ხელისუფლების მიერ გამოჩენილი ძალისხმევის გათვალისწინებით, ქვეყანას ეკონომიკური სანქციების განხორციელების საფრთხე არ უნდა დავშუქროს.

ეროვნული უმიზროების საბჭოს მდივნის მოადგილის თქმით, საქართველოს ხელისუფლება სრულად მიმართავს ძალისხმევას გრეფიკინგის წინააღმდეგ განსახორციელებელი ყველა საერთაშორისო სტანდარტის შესასრულებლად.

საქინფორმი.

პარლამენტის თავმჯდომარე

ნინო ბურჯანაძის ვიზიტი ამერიკის შეერთებულ შტატებში

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე ამერიკის შეერთებულ შტატებში სამუშაო ვიზიტის პროგრამის ფარგლებში კიდევ ერთხელ შეხვდა სელრთაშორისო სავალუტო ფონდისა და მსოფლიო ბანკის წარმომადგენლებს.

სამხრეთ კავკასია მნიშვნელოვანი რეგიონია და მსოფლიო ბანკი დაინტერესებულია საქართველოს ეკონომიკური განვითარებით, აღნიშნა შეხვედრაზე მსოფლიო ბანკის ვიცე-პრეზიდენტმა კაცემ, თუმცა იქვე დასძინა, რომ დაფინანსების გაგრძელების საკითხი ქვეყანაში რეფორმების პოლიციის განხორციელებაზე იქნება დამოკიდებული. საქართველომი სავალუტო ფონდის პროგრამის განხორციელების საკითხზე გაამახვილეს მხარეებმა ყურადღება საერთაშორისო სავალუტო ფონდის აღმასრულებელ დირექტორთან კრუეგერსთან შეხვედრისას.

გრძელდება საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის შეხვედრები შეერთებული შტატების სენატსა და კონგრესში. ნინო ბურჯანაძე შეხვდა სენატორებს ჯონ მაკკეინს, ჯონ ბრაუნბეკს, კონგრესმენებს ნორმ დიკსს, ალსი პასტინგს, რობერტ უექლერსა და ქრისტოფერ სმიტს. შეხვედრებე შეეხნენ კორუფციის წინააღმდეგ განსახორციელებელ საკითხებს, სოციალურ პრობლემებსა და ასე შემდეგ. საქართველოს თავისი დამოუკიდებელი არსებობის მნიშვნელოვანი პერიოდი უდგას და მან უნდა დამტკიცოს დემოკრატიისადმი თავისი ერთგულება, განაცხადა სენატორმა ჯონ მაკკეინმა.

ნინო ბურჯანაძე დაესწრო კონგრესის ერთ-ერთი კომიტეტის სხდომას და მოკლე სიტყვით მიმართა კონგრესმენებს.

პარლამენტის თავმჯდომარემ ამერიკელ სენატორებთან და კონგრესმენებთან შეხვედრაზე განსაკუთრებული ყურადღება მიაპყრო აფხაზეთის კონფლიქტის მშვიდობიანი გადაჭრის პროცესში შეერთებული შტატების აქტიური მონაწილეობის აუცილებლობას, გარდა ამისა, შეეხო „წერთნისა და აღჭურვის“ პროგრამას, რომელსაც ამერიკელები ახორციელებენ ჩვენს ქვეყანაში.

პარლამენტის თავმჯდომარის ვიზიტის პროგრამით, რომელიც 14 ივნისს უნდა დასრულდეს, დაგეგმილია შეხვედრები ვილნიუსის ათეულის ჯგუფი ქვეყნების ელჩებთან, სახელმწიფო მდივანთან კოლინ პაუელთან, მსოფლიო ბანკის პრეზიდენტთან ჯეიმს ვოლფენსონთან.

საქინფორმი.

დაჯილდოება

საქართველოს პრეზიდენტის

განკარგულება

2003 წლის 11 ივნისი ქ. თბილისი

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო მოსამსახურეთა საქართველოს მედლებით დაჯილდოების შესახებ

ქარიული არმიის აღმშენებლობაში შეტანილი თვალსაჩინო წვლილისათვის, მხედრული ვალის მოხდისა და უმწიკლო სამსახურისათვის საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო მოსამსახურეები დაჯილდოვდნენ საქართველოს მედლებით:

მედლით „მხედრული მამაცობისათვის“:

გორნა ალიმბარაშვილი – მაიორი, ოპერაციული დეპარტამენტის მთავარი ოპერაციული სამმართველოს ოპერაციული დაგეგმარეის სამმართველოს უფროსის მოადგილე; **მევლედ ასლანიშვილი** – კაპიტანი, თბილისის მთაწმინდა-კრწანისის რაიონის სამხედრო კომისარიატის წევრამდელთა აღრიცხვის მომმზადებისა და გაწვევის განყოფილების უფროსი; **დავით აფციაური** – პოლკოვნიკი, სწრაფი რეაგირების ძალების შტაბის უფროსის მოადგილე სპეციალური ოპერაციების დარგში; **კახაბერ აფციაური** – უფროსი ლეიტენანტი, თბილისის მთაწმინდა-კრწანისის რაიონის კომისარიატის რეზერვის, სერჟანტთა და რიგითთა აღრიცხვის და დაჯავშნის განყოფილების უფროსი; **ომარ აფციაური** – მემდეგი, თბილისის მთაწმინდა-კრწანისის რაიონის სამხედრო კომისარიატის წევრამდელთა აღრიცხვის მომმზადებისა და გაწვევის განყოფილების პასუხისმგებელი მემრულეებელი; **თამაზ ბაღალიშვილი** – ვიცე-პოლკოვნიკი, სამხედრო-საპაერო ძალების საავიაციო-ტექნიკური ექსპლუატაციისა და რემონტის განყოფილების უფროსი; **გიგი ბაბუციძე** – ვიცე-პოლკოვნიკი, კავშირგაბმულობის მთავარი სამმართველოს უფროსის მოადგილე; **ვალერი ბოჭორიშვილი** – მაიორი, საფინანსო-საბიუჯეტო დეპარტამენტის საფინანსო სამმართველოს უფროსის მოადგილე; **ვალერი ტეფლაშონია** – უმცროსი სერჟანტი, სამგაბონ და უმრუნველყოფის ასეულის უმრუნველყოფის ოცეულის მმრაველი; **ზვიად ღობეანიძე** – უფროსი სერჟანტი, 21-ე ბრიგადის უმრუნველყოფის ბაგალიონის საინტენდანტო ასეულის საწვავ-საპოსი მასალებით მომარაგების ნაწილის უფროსის მძღოლი; **ვახტანგ მაკარიძე** – მაიორი, საფინანსო-საბიუჯეტო დეპარტამენტის საბიუჯეტო სამმართველოს უფროსი; **ავთანდილ ნინიკაშვილი** – ვიცე-პოლკოვნიკი, ეროვნული აკადემიის გაქცეკური მომმზადების კათედრის უფროსის მოადგილე; **დავით სულხანშვილი** – უფროსი ლეიტენანტი, „კომანდოს“ ბაგალიონის მეორე ასეულის მეთაური; **ბესარიონ ფეიქრიშვილი** – კაპიტანი, კადრების დეპარტამენტის პირველი სამმართველოს მეორე განყოფილების უფროსი; **ჯუმბერ ღონღაძე** – კაპიტანი, თბილისის მთაწმინდა-კრწანისის რაიონის სამხედრო კომისარიატის წევრამდელთა აღრიცხვის, მომმზადებისა და გაწვევის განყოფილების ოფიცერი; **ზვიად შანავა** – მაიორი, საფინანსო-საბიუჯეტო დეპარტამენტის საბიუჯეტო სამმართველოს უფროსის მოადგილე; **ნუგზარ ცერცვაძე** – პოლკოვნიკი, სამხედრო-საპაერო ძალების კავშირგაბმულობისა და რადიოტექნიკური უმრუნველყოფის განყოფილების უფროსი; **ნიკოლოზ ხუნსაკაშვილი** – მაიორი, სამხედრო აგამე საბერძნეთის რესპუბლიკაში.

მედლით „სანდარმოლო დამსახურებისათვის“:

დავით აბუთიძე – უფროსი ლეიტენანტი, კავშირგაბმულობის კვანძის საგელეფონო-საგელეგრაფო ცენტრის უფროსი; **გიორგი ბერუაშვილი** – ვიცე-პოლკოვნიკი, ეროვნული გვარდიის ლოგისტიკის სამმართველოს შეთარაღებისა და ტექნიკის განყოფილების უფროსი; **ზვიად ბექაური** – ვიცე-პოლკოვნიკი, სამხედრო-საპაერო ძალების მარნეულის საავიაციო ბაზის ეს.კალრილიის მეთაური; **პაატა ენუქიძე** – მაიორი, ლოგისტიკის ცენტრის დეპოს უფროსის მოადგილე; **ვაჟა თიღიღაური** – მაიორი, კავშირგაბმულობის მთავარი სამმართველოს ტექნიკური უზრუნველყოფის დაგეგმვის სამმართველოს ტექნიკური უზრუნველყოფისა და ექსპლუატაციის დაგეგმვის განყოფილების უფროსი ოფიცერი; **შერან ოისელიანი** – კაპიტანი, საფინანსო-საბიუჯეტო დეპარტამენტის საფინანსო სამმართველოს უფროსის მოადგილე; **ალექსანდრე კახიანი** – გვარდიის სერჟანტი, საინჟინრო მუსანგრეთა ასეულის პირველი ოცეულის პირველი ათეულის მეთაური; **გიორგი კიღელაძე** – მაიორი, ოპერაციული დეპარტამენტის მთავარი ოპერაციული სამმართველოს ოპერაციული დაგეგმარების სამმართველოს პირველი განყოფილების უფროსი ოფიცერი; **ვალერი მახარაძე** – მაიორი, კავშირგაბმულობის მთავარი სამმართველოს კვანძის უფროსის მოადგილე; **შირიან შუკანიანი** – უფროსი ლეიტენანტი, მინისტრის მოადგილის უფროსი თანაშემწე; **ირმა სამანიშვილი** – მაიორი, კავშირგაბმულობის მთავარი სამმართველოს საერთო განყოფილების უფროსი ოფიცერი; **ნუგზარ ღონიაშვილი** – მაიორი, მთავარი სამეურნეო სამმართველოს შესყიდვის სამმართველოს უფროსი; **გიმა ცქვიტაშვილი** – მაიორი, შეეულმფრენების საავიაციო ბაზის მეთაურის მოადგილე.

ედუარდ შევარდნაძე.

მეცნიერება

კვლავ — როინ მეტრეველი

11 ივნისს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიმართა საქართველოს ისტორიკოსთა ეროვნული კომიტეტის პრეზიდიუმის კრება. ეს ორგანიზაცია 1997 წელს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიასთან დაფუძნდა. უკანასკნელი 6 წლის განმავლობაში იგი აქტიურ სამეცნიერო მოღვაწეობას ეწევა.

კომიტეტის პრეზიდენტად მეორე ვადით აირჩიეს უნივერსიტეტის რექტორი, აკადემიკოსი რონმ მეტრეველი, ვიცე-პრეზიდენტებად – თსუ სოხუმის ფილიალის დირექტორი, პროფესორი ოთარ ჯორდანია და ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს ისტორიის კათედრის გამგე, პროფესორი ბიჭიკო დიასამიძე. კომიტეტის მდივნებად აირჩიეს: დოცენტი ერეკლე ასტახიშვილი (საგარეო ურთიერთობების დარგში) და დოცენტი ნიკო ჯავახიშვილი (სპორტანიმაციო მუმაობის დარგში).

კომიტეტის შემადგენლობაში შევიდნენ ცნობილი ქართველი მეცნიერები: ზაზა ალექსიძე, ანდრია აფაქიძე, გრიგოლ გიორგაძე, მარიამ ლორთქიფანიძე, ილია გაბაღუა, ნანა ხაბარაძე, დავით მუსხელიშვილი, ნათელა ვაჩნაძე, გურამ ლორთქიფანიძე, მერაბ ვაჩნაძე, ვახტანგ შამილაძე, ვახტანგ გურული, ლევან ჭილაშვილი და სხვები. საქართველოს ისტორიკოსთა ეროვნული კომიტეტი ისტორიკოსთა მსოფლიო ასოციაციის ოფიციალური წევრია.

ლელა ჯავახიშვილი.

„ვირტუალური აბრეშუმის გზით“ — ნატოსთან თანამშრომლობისაკენ

პირველი გვერდიდან

როგორც საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ დავით აფციაურმა განაცხადა, პროექტის მეშეეობით გაიმრდება და გაუმჯობესდება ინფორმაციათა გაცვლის პროცესი აღნიშნულ ქვეყნებს შორის. „ვირტუალური აბრეშუმის გზა“ ხელს შეუწყობს სამეცნიერო-საგანმანათლებლო დაწესებულებებისათვის მაღალი სიჩქარისა და სამეფოთობის ინტერნეტ-კავშირის განხორციელებას. ეს ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ეტაპია ნატოსთან მჭიდრო თანამშრომლობის გზაზე, დასძინა დავით აფციაურმა.

აღსანიშნავია, რომ პროექტზე მუშაობა საქართველომი 2002 წლის ოქტომბრიდან დაიწყო და საადეისოდ იგი სამხრეთ კავკასიისა და ცენტრალური აზიის 6 ქვეყანაში მოქმედებს. „ვირტუალური აბრეშუმის გზის“ განსახორციელებლად 2 მილიონ 500 ათასი ევრო გამოყო, გარდა ამისა, პროექტში როგორც დონორმა ორგანიზაციებმა მონაწილეობა მიიღეს გერმანიის სამეცნიერო ქსელმა და აპარატურის მწარმოებელმა კომპანია „ცისკომ“.

როგორც საქართველოს სამეცნიერო-საგანმანათლებლო კომპიუტერული ქსელების ასოციაციის თავმჯდომარემ რამაზ ქვათიძემ განაცხადა, პროექტის ფარგლებში 11 ივნისს გაიმართა ვიდეოკონფერენცია საქართველოს პრეზიდენტს ედუარდ შევარდნაძესა და ნატოს გენერალურ მდივანს ლორდ ჯორჯ რობერტსონს შორის. კონფერენციამ ცხადყო, რომ სისტემა სრულყოფილია და გამართულად მუშაობს.

პრეზენტაციაზე შეკრებილებმა იმსჯელეს „ვირტუალური აბრეშუმის გზის“ სამომავლო განვითარების პერსპექტივებსა და ნატოს სამეცნიერო პროგრამით გათვალისწინებულ განსახორციელებელ პროექტებზე.

საქინფორმი.

ოპოზიცია

სენატის პროექტის დამტკიცება

ერთ სასესიო კვირაში ასე აუცილებელი რაბომ არის?

– ოპოზიციის ნაწილი დაკავებულია მეორადი მნიშვნელობის თემით, არა მეგონა, ამ საკითხზე გაერთიანება საჭირო იყოს. არა მგონია, ამის გამო გელალთმი, დავით აღმაშენებლის საფლავის შეწუხება ღირდეს. ბედნიერებაა, რომ დავით აღმაშენებელმა ვერ გაიაგონა, თუ რაზე იყო ლაპარაკი, – განაცხადა პრესკონფერენციაზე გრადიციონალისტთა ლიდერმა აკაკი ასათიანმა. გრადიციონალისტები დღეისათვის პირველხარისხოვან საკითხად საკონსტიტუციო ცვლილებებს მიიჩნევენ.

მოგეხსენებათ, საკონსტიტუციო ცვლილებების პროექტზე პარლამენტის ინტერფრაქციული ჯგუფი მუშაობს, რომელსაც გრადიციონალისტი ალეკო მალამბერიძე ხელმძღვანელობს. ჯგუფმა „ლეიბორისტების“ მიერ პარლამენტში შემოგანილი პროექტიდან ბევრი მიუღებელი მუხლი ამოიღო. საკონსტიტუციო ცვლილებების თანახმად, ქვეყანაში მინისტრთა კაბინეტის ინსტიტუტი ყალიბდება. გარდა ამისა, საუბარია ორპალატიან პარლამენტზე, სენატი მაჟორიტარული პრინციპით კომპლექტდება...

ამ კანონპროექტით ამჟამინდელ მაჟორიტარ პარლამენტარებს უფლებამოსილება გაუხანგრძლივდებათ. ეს იმიგომ, რომ საკონსტიტუციო ცვლილებების მიღების შემთხვევაში, პარლამენტმა რამდენიმე კანონპროექტი უნდა დამტკიცოს, რომელიც ქვეყნის რეგიონულ მოწყობას შეეხება. ვიდრე საკანონმდებლო ორგანო ამ პროექტებს არ მიიღებს, საქართველოში სენატორთა არჩევნები გადაიდება და ამასობაში მაჟორიტარ დეპუტატებსაც უფლებამოსილება გაუგრძელდებათ. აქედან გამომდინარე, გასაგებია

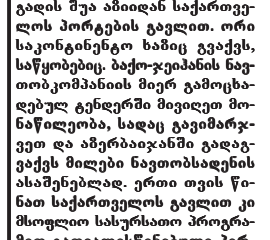

– არჩევნების წინა პერიოდია. რას იგულისხმებ პოლიტიკურ ძალთა დაპირისპირებაზე?

– რაგომღაც ზოგი ფიქრობს, რომ არჩევნების წინ მაინცდამაინც უნდა აირიოს და დაიძაბოს სიტუაცია პოლიტიკურ ძალთა შორის. ეს არასწორია. ამჟამად ქვეყანა ისეთ მდგომარეობაშია, რომ აუცილებლად დიდი კომპრომისებია საჭირო ხელისუფლებისა და ოპოზიციის მხრიდან. ღმერთმა დაგვიფაროს და, 1992 წელი რომ განმეორდეს კიდევ, ამას საქართველო ვეღარ გადაიგანს. ვერც ფიზიკურად, ვერც ეკონომიკურად... დიდი სიფრთხილე გვმართებს ყველას, რომ არ დაეშვათ რაიმე ექსცესები, ხალხს ქუჩაში გამოყვანა პანაკეა არ არის.

– რა უნდა მოიმოქმედოს ამ შემთხვევაში ხელისუფლებამ?

– ხალხზე უნდა იმრუნოს მეტი. არც პარლამენტში და არც სხვა სახელისუფლო სტრუქტურებში, არც პარტიებში არავინ არ უნდა იფიქროს იმაზე, თუ როგორ გადაინაწილონ თანამდებობები. შესაცვლელია საარჩევნო კოდექსიც, საგადასახადო კანონიც, კიდევ ბევრი რამ... ყველაფერი უნდა გაკეთდეს იმისათვის, რომ ხელი შეეწყოს დემოკრატიის განვითარებას, ადამიანთა უფლებების დაცვას, ეკონომიკის აღმავლობას. დიდი, დამღლელი სამუშაო ელოდება წინ თითოეულ ჩვენგანს, – ვინც სად ვართ, რასაც ვაკეთებთ... პასუხისმგებლობა ყველა მოქალაქემ თანაბრად უნდა გაანაწილოს.

გულგრილობას, ქართულ თავმიმეგებულობას და მოთმინებას ნულარ ვაჭიმებთ ჩვენს თავმოყვარეობაზე – პირიქით, ყოველი ღონე უნდა ვიხმაროთ, რათა ჩვენმა თაობამ ღირსეული ხნული გაავლოს ისტორიაში.

– თქვენ სახელმწიფო პოლიტიკას ემსახურებით. ძნელია პასუხისმგებლობა?

– ქვეყნის გეოპოლიტიკური მდგომარეობა ისეთია, რომ გვაძლევს საშუალებას აქტიურად ჩავერთოთ მსოფლიო ელმობალიზაციის პროცესებში. „დიდი აბრეშუმის გზის“ თითოეული ხელმძღვანელი მუშაკიც თავისი ქვეყნის სახეს წარმოადგენს. ეს თავისთავად საპასუხისმგებლოა ყველა ჩვენგანისა.

– დაბოლოს, როგორც ცნობილი კაცი, რას იგულისხმებ ნულარ ვაჭიმებთ ჩვენს თავმოყვარეობაზე?

– ჩვენ არც ერთი სტრუქტურა არ შეეკინარჩუნებია. დაქსაქსულები, უპაგრონოდ ვართ უამრავი ძიძის ხელში. 15 ათასი დეფუტატი, ვინც დეპუტატი ინტერესებს და უფლებებს დაიცავს. ჩვენ არ ვითხოვთ, რომ ჩამოვაყალიბოთ სამინისტროები, მაგრამ წარმომადგენელი კი აუცილებლად უნდა გვყავდეს ნებისმიერ სამინისტროში, რომ ისედაც ათასი პრობლემით შეჭირვებულმა დეპნილმა საჭიროებისას მას მიმართოს დახმარებისთვის. ეს განსაკუთრებით სოციალურ სფეროს ეხება.

გია ოქრუაშვილს არაერთი ცხინვალიდან დეპნილი ემადლიერება. იგი, ერთი შეხედვით, საკმაოდ სადა და მოკრძალებული ადამიანი, უნარიანად უძღვება საქმეს და მიუხედავად მოუფლებისა, მუდამ პოულობს დროს გაგზავნილთა ხელგასაწვდენად. აი, ასევე მისი დასმენებით გამოიცა საკმაოდ საქმეგანიანი წიგნის „მიდა ქართლის ისტორიული ძეგლების“ I ნაწილი, სადაც დიდი და პატარა ლიახვის ხეობებში მდებარე ეკლესია-მონასტრებია აღწერილი. წიგნის II ნაწილი კი ფრონეს ხეობის ძეგლებს მიეძღვნება.

მისთვის უმთავრესი საამბობლოს საყვარულია. საქველნო საქმესაც ამ საყვარულით უძღვება. **წარმგებები ვუსურვოთ!**

ლია ძიღლაძე.

სურათზე: გია ოქრუაშვილი.

ჩვენი ხალხის ქუჩამი გამოყვანა პანაცეა არ არის

დაბადა 1962 წელს ქალაქ ცხინვალში. მამამისი, ცნობილი პროფესორი გერმან ოქრუაშვილი წლების განმავლობაში ჯავისა და ცხინვალის აფთიაქების გამგედ მუშაობდა. გიამ იქვე დაამთავრა მე-2 საშუალო სკოლა, შემდეგ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტი. მუშაობდა ცხინვალის ინფექციური საავადმყოფოს განყოფილების გამგედ. 1991 წლიდან კი ქართულ-ოსური კონფლიქტის შედეგად იძულებით გადაადგილებული პირია.

ამის შემდეგ მიეგზავნება რუსეთში, სადაც თავის გადარჩენისთვის უწევს ბრძოლა – ერასნოდარის მხარეში ხსნის პაგარა საამქროს. 1993-1994 წლებში მოსკოვშია, შემდეგ ბრუნდება თბილისში და მუშაობას იწყებს ჰოლანდიურ კომპანია „ჯორჯიან ლეას მინერალ ეოთორსში“, 1996 წლიდან მეგობრებთან ერთად იწყებს ბიზნესს – შუა აზიიდან ემიდეიან ბამბას ბალტიისპირეთში. ამავე პერიოდს ემთხვევა საქართველოს პრეზიდენტის აქციური მუშაობა „დიდი აბრეშუმის გზის“ აღსადგენად. მისი მეგობარი ახერხებს პრეზიდენტთან შესვლას... და ყველაფერი დადებითად წყდება.

ამის შემდეგ: უკვე 1996 წლის ივნისში, გია ოქრუაშვილი სამუშაოდ გადადის ქალაქ ფოთში, სადაც დანიშნა „ჯორჯიან გრანს ექსპედიციის“ ფოთის განყოფილების აღმასრულებელ დირექტორად.

2001 წლიდან კი გადმოდის თბილისში ამავე ორგანიზაციის გენერალურ დირექტორად. ბაგონი გია ერთ-ერთი დამფუძნებელია „ახალი ქართული ფონდისა“, რომელიც მრავალმხრივ საქველმოქმედო საქმიანობას ეწევა.

ჰყავს მეუღლე და სამი შვილი.

ფლობს ქართულ, რუსულ, ოსურ, ინგლისურ ენებს.

„ვირტუალური აბრეშუმის გზა“, უპირველესად, ეს არის საქართველოს ეკონომიკის გაჯანსაღების, მოსახლეობის დასაქმების, მათთვის ცხოვრების პირობების გაუმჯობესების გარანტი.

მაინდ, რა ხდება ახლა ამ გზაზე? ვინ არიან ის ადამიანები, ვინც კვლავევენ სამომავლო ბილიკებს?

ერთ-ერთი ამათგანი, ვინც უკვე „აბრეშუმის გზაზეა“ შემდგარი, არის შპს „ჯორჯიან გრანს ექსპედიციის“ გენერალური დირექტორი ბია ოქრუაშვილი.

– შუა აზიიდან კასპიისკენ წამოსული ბამბის ბოჭკო, – ამბობს იგი, – იყო პირველი ბიძგი იმისათვის, რომ სხვა გვართებიც დაძრულიყო. ახლა უკვე საკმაოდ დიდი მოცულობის გვირთი გადის შუა აზიიდან საქართველოს პორტების გავლით. ორი საკონტინენტო საზიე გვაქვს, საწყობებიც. ბაქო-ჯეიპანის ნავთობკამპანიის მიერ გამოცხადებულ ტენდერში მივიღეთ მონაწილეობა, სადაც გავიმარჯვეთ და აბერხაიჯანში გადაგვაქვს მილები ნავთობსადენის ასაშენებლად. ერთი თვის წინათ საქართველოს გავლით კი მსოფლიო სასურსათო პროგრამით გათვალისწინებული პირველი გვირთი წავიდა ავღანეთისკენ. აღრე ეს გვირთები რუსეთის, ბალტიისპირეთის გავლით გადიოდა, ახლა ჩვენი პორტებიდან სურსათს ვაგზავნით ტაჯიკეთში, საიდანაც შემდეგ ჩაქედი ავღანეთში.

პირველ გვირთს დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა. იმაზე იყო დამოკიდებული ჩვენი შემდგომი ბედი, თუ როგორ, რამდენად სწრაფად, ხარისხიანად ვიმუშავებდით. საკმაოდ კარგად გავართვეთ თავი დაკისრებულ მოვალეობას, ყველა ემაყოფილი დარჩა. ახლა ველოდებით და ვიცით, რომ საკმარისად დიდი გვირთები დაიძრება ავღანეთისაკენ...

ყველაზეური ეს დადებითად აისახება ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის ეკონომიკური ცხოვრების დონის გაუმჯობესებაზე. უკვე შემოსაელები გაუჩნდა პორტებს, დავასაქმეთ ადამიანები.

ჩვენმა საგრანსპორტო კომპანიამ, ფაქტობრივად, ერთი საწყობით და ბამბის გადამიდვით დაიწყო მუშაობა. შემდეგ საქმე გაფართოვდა. ღღეს ორი ხაზის – ამერიკული და ფრანგული გადაზიდვის კომპანიების აგენტები ვართ. ყოველ წელიწადს 100-დან 150 გონამდე სურსათი – სოია, ბრინჯი შემოგვაქვს. ეს არის ამერიკული დახმარება უმბეკეთისთვის.

– ეს დოკუმენტი უმნიშვნელოვანესია იმის გათვალისწინებით, რომ ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების სტრატეგია სწორედ საქართველოს მოქალაქეებმა შექმნეს. საქართველო პოსტსაბჭოთა სივრციდან ერთადერთი ქვეყანაა, სადაც ამგვარი სერიოზული ეროვნული ეკონომიკური განვითარების პროგრამა შეიქმნა, – განაცხადა სახელმწიფო მინისტრმა ავთანდილ ჯორბენაძემ. როგორც სახელმწიფო მინისტრმა თქვა, ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი პროგრამის განხორციელებისას განათლების სფეროს მიენიჭება, ასევე მნიშვნელოვანია დოკუმენტით გათვალისწინებული ადამსრულებელი ხელისუფლების ეფექტიანობის გაზრდის პუნქტიც.

17 ივნისს საქართველოს პრეზიდენტთან ედუარდ შევარდნაძესთან დაგეგმილ შეხვედრაზე, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებენ დონორი ორგანიზაციები, საბოლოოდ დამტკიცდება საქართველოს ეკონომიკური განვითარებისა და სიღარიბის დაძლევის ეროვნული პროგრამა.

საქინფორმი.

ბაღრი პატარკაციშვილი მხარს უჭერს

ბაღრი პატარკაციშვილი მხარს დაუჭერს „დიდი აბრეშუმის გზის“ აღორძინების იდეას, რომელიც საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ წამოაყენა. როგორც საქინფორმის კორესპონდენტისათვის მიეცემელ ინტერვიუში თავად მეწარმემ განაცხადა, მას უს პროგრამა მეგად ჰერსპექტიულად მიაჩნია. – ხელს შეეწყობ იმას, რასაც სახელმწიფო ამ პროგრამის განსახორციელებლად გააკეთებს, პროგრამას კარგი მომავალი აქვს და ვეცდები, აქტიური მონაწილეობა მივიღო დასახული ამოცანების გადაჭრაში, – ხაზგასმით აღნიშნა მან;

„აბრეშუმის გზის“ პროექტისათვის ხელშეწყობას პაგარკაციშვილი მის მიერ შექმნილი ფონდის მეშვეობით აპირებს. ამ ფონდის მიმანია ხელი შეეწყოს ჩრდილოგლანგაიკიურ ალიანსსა და ნატოში საქართველოს ინტეგრაციის პროცესს, აგრთვე ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებას, მხარდაჭერა გაუწიოს მეცნიერებას, კულტურას და მონაწილეობა მიიღოს სგიქიური უბედურებების შედეგების ლიკვიდაციაში.

საქინფორმი.

წინ არჩევნებია

ბევრი ხალხის ქუჩამი გამოყვანა პანაცეა არ არის

„დიდი აბრეშუმის გზა“, უპირველესად, ეს არის საქართველოს ეკონომიკის გაჯანსაღების, მოსახლეობის დასაქმების, მათთვის ცხოვრების პირობების გაუმჯობესების გარანტი.

მაინდ, რა ხდება ახლა ამ გზაზე? ვინ არიან ის ადამიანები, ვინც კვლავევენ სამომავლო ბილიკებს?

ერთ-ერთი ამათგანი, ვინც უკვე „აბრეშუმის გზაზეა“ შემდგარი, არის შპს „ჯორჯიან გრანს ექსპედიციის“ გენერალური დირექტორი ბია ოქრუაშვილი.

– შუა აზიიდან კასპიისკენ წამოსული ბამბის ბოჭკო, – ამბობს იგი, – იყო პირველი ბიძგი იმისათვის, რომ სხვა გვართებიც დაძრულიყო. ახლა უკვე საკმაოდ დიდი მოცულობის გვირთი გადის შუა აზიიდან საქართველოს პორტების გავლით. ორი საკონტინენტო საზიე გვაქვს, საწყობებიც. ბაქო-ჯეიპანის ნავთობკამპანიის მიერ გამოცხადებულ ტენდერში მივიღეთ მონაწილეობა, სადაც გავიმარჯვეთ და აბერხაიჯანში გადაგვაქვს მილები ნავთობსადენის ასაშენებლად. ერთი თვის წინათ საქართველოს გავლით კი მსოფლიო სასურსათო პროგრამით გათვალისწინებული პირველი გვირთი წავიდა ავღანეთისკენ. აღრე ეს გვირთები რუსეთის, ბალტიისპირეთის გავლით გადიოდა, ახლა ჩვენი პორტებიდან სურსათს ვაგზავნით ტაჯიკეთში, საიდანაც შემდეგ ჩაქედი ავღანეთში.

პირველ გვირთს დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა. იმაზე იყო დამოკიდებული ჩვენი შემდგომი ბედი, თუ როგორ, რამდენად სწრაფად, ხარისხიანად ვიმუშავებდით. საკმაოდ კარგად გავართვეთ თავი დაკისრებულ მოვალეობას, ყველა კმაყოფილი დარჩა. ახლა ველოდებით და ვიცით, რომ საკმარისად დიდი გვირთები დაიძრება ავღანეთისაკენ...

ყველაზეური ეს დადებითად აისახება ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის ეკონომიკური ცხოვრების დონის გაუმჯობესებაზე. უკვე შემოსაელები გაუჩნდა პორტებს, დავასაქმეთ ადამიანები.

ჩვენმა საგრანსპორტო კომპანიამ, ფაქტობრივად, ერთი საწყობით და ბამბის გადამიდვით დაიწყო მუშაობა. შემდეგ საქმე გაფართოვდა. ღღეს ორი ხაზის – ამერიკული და ფრანგული გადაზიდვის კომპანიების აგენტები ვართ. ყოველ წელიწადს 100-დან 150 გონამდე სურსათი – სოია, ბრინჯი შემოგვაქვს. ეს არის ამერიკული დახმარება უმბეკეთისთვის.

– ეს დოკუმენტი უმნიშვნელოვანესია იმის გათვალისწინებით, რომ ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების სტრატეგია სწორედ საქართველოს მოქალაქეებმა შექმნეს. საქართველო პოსტსაბჭოთა სივრციდან ერთადერთი ქვეყანაა, სადაც ამგვარი სერიოზული ეროვნული ეკონომიკური განვითარების პროგრამა შეიქმნა, – განაცხადა სახელმწიფო მინისტრმა ავთანდილ ჯორბენაძემ. როგორც სახელმწიფო მინისტრმა თქვა, ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი პროგრამის განხორციელებისას განათლების სფეროს მიენიჭება, ასევე მნიშვნელოვანია დოკუმენტით გათვალისწინებული ადამსრულებელი ხელისუფლების ეფექტიანობის გაზრდის პუნქტიც.

**17 ივნისს საქართველოს პრეზიდენტთან ედუარდ შევარდნაძესთან დაგეგმილ შეხვედრაზე, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებენ დონორი ორგანიზაციები, საბოლოოდ დამტკიცდება საქართველ

რუსთაველის პრემიის ახალი ლაურეატები

რეზო ამაშუკელი და მსტისლავ როსტროპოვიჩი.

რეზო ამაშუკელი

ივლისი

„... რა მკთალოვანი
მზე ღამეზე შეკალს“,
ეკერეტ ნოთელ ეიმდით
მშვენიერ ვეას.
გიკვნეკდი ხელს და მიეკედვი
ნავოდ —
და მიწა, იმ ნამს დაიწვებს რწყვას

„... რა მკთალოვანი
მზე ღამეზე შეკალს“,
თავგანმცდი
კვლავ ეზისთერ ეწვეარ.
— ეს თქვენ ხარო ისვე?
კითხულობს ვიდეც,
და მე ეპასუხობ: —
დიახ, ეს მე ვარ

„... რა მკთალოვანი
მზე ღამეზე შეკალს“,
მოწურავს ბედი
ზხიმაინ მტკვანს.
ნასაფრებული მოზიდავს ისარს
და დამდეკვნებს ხასინთო მდეკარს
მეზმის ნურნეკდი
და ხსრეკა რამლის
გიკვეურეს მოკარეს
ბეთანზე მოკვარს...
... და შემამეცინეკნს ვიკილი მამლის
„... რა მკთალოვანი
მზე ღამეზე შეკალს“.

ვინ,
უფოდეკვლი,
ქვის ვინ დაწვდება,
ვინ,
ვინ დამწვებს ტალახნი თრკვის?
რა დასავლეთით ხსიკი დაწდება,
„რა მკთალოვანი
მზე ღამეზე შეკალს“...

მოკვახი მასს
დიგიდებს ოდეს,
არ ღირს საწუთრო
გუნდრეკის კმკვდ
ნაკიკრავ მკერდი ეკლიან ტოტებს
„რა მკთალოვანი
მზე ღამეზე შეკალს“...

„... რა მკთალოვანი
მზე ღამეზე შეკალს“,
ნკმს მარტოობს,
ჩკმს მორნიდ მზეკალს,
აკიეკან ზადეს,
აკანთან ხანთალს,
დაკდგკან ლოგვდ და ცრამლთა ისკვად
„... რა მკთალოვანი
მზე ღამეზე შეკალს“...

1986 წ.

კვლავ ახალი გამარჯვებები!

ბატონო რეზო, მთელი თქვენი შემოქმედება სამშობლოს საკურთხეველზე წრფელი გულით მიგანილი ზვარაკია და იგი ბიბლიური შემწყნარებლობით იქნა მიღებული – თქვენ ქვეყნის უმაღლესი ეროვნული ჯილდო დაიმსახურეთ, შოთა რუსთაველის სახელობის პრემიის ლაურეატის წოდება!

სულითა და გულით გილოცავთ ამ დიდ გამარჯვებას, ვულოცავ თქვენს ოჯახს და ჯანმრთელობასთან ერთად ახალ წარმატებებს გისურვებთ... დე, ჭაბუკური გზნებით კვლავ „მიიწვედეს სული თქვენი სულ მაღლა“, როდესაც შეშთაგონებულ შემოქმედს არც „დროის ტრიალისა“ ეშინია და არც... „სიბერის... მოღრეცილი ნიღბისა“!

თქვენთან ერთად, ასევე სულითა და გულით ვულოცავ ქვეყნის ამ უმაღლეს ჯილდოს ქალბატონ მარინე იაშვილს, ბატონებს – გურამ დოჩანაშვილს, მამია მალაზონიას, თემურ ჩხეიძეს, ჩვენგან სულ ახლახან წასული ბატონი გიორგი გეგეჭკორისა და ბატონი კოტე მახარაძის ოჯახებს.

უღრმესი პატივისცემით,
ანა კალანდაძე.

კარგია მუდამ მტრიანი

ძალზე სასიხარულოა ჩემთვის, რომ ქვეყნის უმაღლესი პრემია – რუსთაველის პრემია, მიიღო ისეთმა შესანიშნავმა ქართველმა პოეტმა, როგორიცაა რეზო ამაშუკელი, რომელიც, ჩემი აზრით, აერთიანებს თავის თავში პოეტის ძალიან საინტერესო თვისებებს: არის უაღრესად გრადიციული, ჩვენი ხალხური პოეზიის, გალაკტიონის, გიორგი ლეონიძის, ირაკლი აბაშიძის... გზის გამგრძელებელი. ამასთან ერთად, არის ძალიან თანამედროვე, ძალიან „დღევანდელი“ პოეტი თავისი აზროვნებით, თავისი, ხანდახან, რადიკალური დამოკიდებულებით, როდესაც საქმე მშობელ ქვეყანას ეხება.

ჩემი აზრით, დიდად მნიშვნელოვანია, როდესაც ერთმანეთშია შერწყმული პოეტი და მოქალაქე, საზოგადო მოღვაწე. ეს კი რეზოს მოჭარბებული აქვს. იგი არის საოცრად უკომპრომისო, არაფერზე უკან დახევა არ სჩვევია, უშიშარია თავისი ბუნებით და, ამის გამო, ბევრი მტერიც გაიჩინა, მაგრამ მოყვარე მეტი პყავს მის ნიჭსა და კეთილს.

მთელი სულითა და გულით ვულოცავ ჩემს რეზოს ამ დიდ ჯილდოს და ახალ შემოქმედებით წარმატებებს ვუსურვებ.

გიგა ლორთქიფანიძე.

რა სჯობს, როცა ღვაწლი ფასდება

მაღლიერი ვარ „საქართველოს რესპუბლიკისა“, ვისი თაოსნობის შედეგადაც საშუალება მომეცეა მივულოცო რუსთაველის პრემია რეზო ამაშუკელს – უთვალსაჩინოეს პოეტსა და პიროვნებას...

რეზო ამაშუკელის შემოქმედებას ჩვენს დღევანდელ ქართულ ლიტერატურაში გამორჩეული ადგილი უჭირავს. ამის მიზეზი მრავალია, მათ შორის უმთავრესი ორიგინალური პოეტური ესთეტიკა და ტემპერამენტია – გამოვლენილი სილამაზისა და ამაღლებულისადმი დაუცხრომელ ლტოლვაში. ეს თვისება, ბუნებრივია, განსხვავებულ პოეტურ სტილისტიკას ემყარება – მეღერ და ფერადოვან ბეგრწერას, რაც რეზოს ლექსს აღვლენილად, მიწიდან ცისკენ შემართულ სიმღერად აქცევს.

ბესიკ ხარანაული.

ძველმოძველი

გუშინ, ბოლო 20 წლის მანძილზე პირველად, დავით გარეჯში არნახული ხალხმრავლობა იყო

(პირველი გვერდიდან)

წელიწადნახევრის წინათ დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსს ბიზნესმენი ბადრი პატარაკაციშვილი ეწვია, იქ არსებული ვითარება რეალურად შეაფასა და მიზნად დაისახა დახმარება. დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსის ისტორიაში ახალი ეტაპი დადგა.

რამდენიმე თვის წინათ ბადრი პატარაკაციშვილის საქველმოქმედო ფონდის დაფინანსებითა და კახეთის მხარეში პრეზიდენტის რწმუნებულის ბიძინა სონღულაშვილის მხარდაჭერით დავით გარეჯში აღდგენითი სამუშაოები დაიწყო. რესტავრაცია XVIII საუკუნის დასასრულისა და XIX საუკუნის დასაწყისის ფოტომონაცემების მიხედვით ხორციელდება. აღდგენილია ლავრა, სადაც მოღვაწეობდა წმინდა მამა დავით გარეჯელი. მოეწყო და გადაიხურა სენაკები და უწმინდესისა და უნეტარესის რეზიდენცია, განახლდა წმინდა ნიკოლოზის სახელობის ეკლესია, რამდენიმე კელია, სამრეკლო კოშკი, საგუშაგო და კარიბჭე. ამჟამად მიმდინარეობს აივანბანების მოწყობა.

„პატარაკაციშვილის საქველმოქმედო ფონდმა დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსში აღდგენითი სამუშაოების პირველი ეტაპი დაასრულა. ფონდი ამჟამად შიდა სამუშაოებს აწარმოებს, რომელიც სენაკების რესტავრირებას ითვალისწინებს“, – განუცხადა „ინტერპრესს“ პატარაკაციშვილის საქველმოქმედო ფონდის დირექტორმა პაატა ჩახნაშვილმა.

სარესტავრაციო სამუშაოებს მამათა მონასტერში მცხოვრები სასულიერო პირები მრევლთან ერთად აწარმოებენ.

მამა დავითობის დღეს მორწმუნეები დამისთვეით შეხვდნენ. მამა დავითის სულის მოსახსენებელი პარაკლისი დავით გარეჯის მონასტერში გუშინწინ 12 საათზე დაიწყო და გუშინ საზეიმო წირვით დასრულდა. მღვდელმსახურება ალავერდელმა მიტროპოლიტმა დავითმა აღავლინა. სასულიერო პირებთან ერთად გარეჯს საქართველოს პრეზიდენტის რწმუნებული კახეთის მხარეში ბიძინა სონღულაშვილი და საზოგადო მოღვაწეები ეწვივნენ. გარეჯობაზე მიწვეულნი იყვნენ ასევე ბადრი პატარაკაციშვილის საქველმოქმედო ფონდის ხელმძღვანელები.

დავით გარეჯი VI საუკუნის პირველ ნახევარში ასირიელ მამათაგან ერთ-ერთმა – დავითმა თავის მოწაფესთან ლუკიანესთან ერთად დააარსა. ქვაში ნაკვეთი სამონასტრო კომპლექსი გამოქვაბულთა ქსელს წარმოადგენს, რომელიც, გადმოცემის თანახმად, წარღვნის შემდგომ ეპოქას განეკუთვნება. გასულ საუკუნეში ამ ტერიტორიაზე სამხედრო პოლიგონი მოეწყო და ხშირად სამიზნედ მონასტერიც გამოიყენებოდა, რამაც გარეჯის სამონასტრო კომპლექსი დანგრევის პირას მიიყვანა.

ახალი ამბების სააგენტო „ინტერ-პრესი“.

მეზობლებთან

(პირველი გვერდიდან)

– ამაზე მეტი რა უნდა გიქნას?! – უპასუხა მეუფემ.

რაღაც ამგვარი ხდებოდა გოკლარჯეთში გასული საუკუნის 60-იან წლებში, როცა „განძთმაძიებლებმა“, – საკურთხეველის ძირში ოქრო-ვერცხლიაო დაფლული, – ააოხრეს და აიფეთქეს ქრისტიანული სალოცავები. მსგავსი რამ უცდიათ დღევანდელ საქართველოში, თვითმარქვია „არქეოლოგთა კავშირს“ ამოფარებულ მეკობრეებს: ოფიციალური ნებართვა მოუთხოვიათ „განძთა საძიებლად“.

„ინტელექტუალური“ ყაჩაღობა.

მადლობა ღმერთს, არ გაუვიდათ, ან რაგომ უნდა გეკანათთ თავისი?!

პროფესორმა გურამ ლორთქიფანიძემ ეს ამბავი გბეთის ეკლესიაში გაიხსენა.

გეტყვით, რაც გაიხსენა. მანამდე კი ორიოდ სიტყვით გბეთის გაძრის შესახებ, რომელიც ისტორიული მავშეთის მიწაზეა აგებული.

პროფესორი ლევან მენაბდე წერს: „გბეთი – მავშეთის უმთავრესი სამწერლობო კერა, მძლავრი კათედრალი, რომელიც საუკუნეთა მანძილზე დიდ როლს ასრულებდა სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. გბეთის დიდებული გაძარი, ქართული ხუროთმოძღვრების ეს შესანიშნავი ძეგლი, ერისთავთერისთავმა ამოგ კუხმა ააგო.

გბეთის ლიტერატურული კერის პირველი წარმომადგენელია კათედრალის პირველივე მღვდელმთავარი სტეფანე მგბეკარი, IX-X საუკუნეთა მიჯნის მწერალი, რომელიც თავის დროზე დიდი სახელითა და ავტორიტეტით სარგებლობდა. 914-918 წლებში მან დაწერა ჰაგიოგრაფიული თხზულება „წამებაი წმიდისა მოწამისა გობრონისი, რომელი განიყვანეს ყველის ციხით“, რომელშიც აღწერა ქართველ მამულიშვილთა ვაჟკაცური თავგანწირვა სამშობლოსათვის, ქართველი მეომრის გობრონის მოწამებრივი თავგადასავალი“.

შემდეგ რიგი დადგება გბელთა მთელი პლეადის. პირველი – იოანე მგბეკარი: მის სახელთან არის დაკავშირებული გბეთის სახარების დამზადება, სვანური მრავალთავის შედგენა და ა. შ.

შემდეგ: დავით გბელი, აკვილა მგბეკარი, იოანე მგბეკარსაფარელი, აბუსერიძე გბელი... „გრიგოლ ეპისკოპოსის ცხოვრება“, „წმინდანთა ცხოვრება“ „გბეთის სულთა მაგიანე“, წყაროსთავი ოთხთავი და ახე შემდეგ, – დიდებული ძეგლები დიდებულ კათედრალში მათ მიერ შექმნილი...

დღეს: აფეთქებული კედლებიდან ამოგლეჯილი და ბალახში ლოდები დამხობილი, სახსრებგადამგრეული, მაგრამ მაინც მყარად მდგარი ღვთის სახლი, ულამაზესი ჩუქურთმები სუროსავით თაღებს აყოლებული.

ირგვლივ კი სიმწვანე, სიმწვანე ოქროცურვილი.

და სოფელი.

სოფელს მივუბრუნდები, რადგან მაქეს სათქმელი.

ახლა კი ვდგებართ გაოგნებულები იქ, სადაც იყო საკურთხეველი და არის ორმო, დიდი, როგორც სახარბის დაბჩენილი ხახა.

გურამ ლორთქიფანიძე კი ამბავს ყვება, სამარცხვინოს, ჩვენი თანამემამულეების ვანდალიზმის და უსაზღვრო მომხვეჭელობის შესახებ.

ჩვენი თანამემამულეების, ქართველების შესახებ, და მიაქცევთ ამას ყურადღება, მოუსმინეთ უნივერსიტეტის პროფესორს:

– „განძთმაძიებელი“ მეკობრეები გაო-კლარჯეთში ყველგან თხრიდნენ და აფეთქებდნენ ეკლესიების საკურთხეველებს. თუ დაბკვირდებით, ყველგან ნახავთ ასეთი „გათხრების“ კვალს (დავაკვირდით, დავრწმუნდით, სამწუხაროდ). 1998 წელს, ექსპედიციამში რომ ვიყავი, მამნი მომიყვნენ ამ ამბავს: სოფელ შავმეთში საქართველოდან ჩამოსულან ვიღაც ქართველები. იქაური მოსახლეობა (ქართველები) ისტორიულ სიწმინდეებს ერთგულად იცავს და დარაჯობს, უცხოს ახლოსაც არ გაბაკარებს. მაგრამ ამ შემთხვევაში, რახან ქართველები იყვნენ, თანაც თავი არქეოლოგებად გააცნეს, ნება დართეს, იმუშაავეთო.

ჩამოსულებმა დაიწყეს „საქმიანობა“ – გათხარეს ეკლესიის იერარქების ეკვდერი და... ოქრო-ვერცხლის ნაცვლად იქ დახვედათ ორმოცამდე ადამიანის გაპობილი თავის ქალები, დაჩეხილი ძელები... სახელდახელოდ მიაყარეს მიწა... სასწრაფოდ აიბარგნენ და გაიქცნენ.

სოფლელები მიხვდნენ, რომ ყაჩაღები იყვნენ და კუდით ქვა ასროლინეს...

ასეთ უსინდისობასაც ჰქონდაო ადგილი, – ჩვეული დელიკატურობა ამბავი, – ჩვეული დელიკატურობა.

... მაბრამ მაინც მყარად მდგარი.

«ნაოთეთისაგან საცნაურ არს სიკეთე ხისაი»

ისტორიულ ბარ-კლარჯეთში ქართველ მეცნიერთა ექსპედიციის კვალზე

ეს ამბავი ეკუთვნის ბ-ნ ბესიკ ხარანაულს.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 153, პარასკევი, 13 ივნისი, 2003 წელი.

დღის თემა

სამი, რომელიც ხუთზე მეტია

(პირველი გვერდიდან)

— რამდენადაც ვიცი, საარჩევნო სიების დამუშავება დამთავრდა და მას საერთაშორისო ექსპერტებმა დადებითი შეფასება მისცეს.

— საარჩევნო სიების შედგენა-დაბუსტება დამთავრდა. ამ დიდმა სამუშაომ შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების ზურგზე გადაიარა. მათ საერთაშორისო ორგანიზაციების რეკომენდაციებით იხელმძღვანელეს. მე მხედველობაში მაქვს ევროსაბჭოს მიერ შეშუშავებული კოდექსი, — „დემოკრატიული საარჩევნო პრაქტიკის შესახებ“, რომელიც ვენის კომისიამ 2002 წლის იელისისა და ოქტომბრის სესიებზე დამტკიცა. უნდა ითქვას ისიც, რომ ევროსაბჭოს ექსპერტებმა არჩევნების საკითხებში ალამენ ნიკოლოვმა, ნიკოლა კაჩაროვსკიმ, ლანჭს კლარკმა და სხვებმა პირველი ეგაპის სამუშაოებს დადებითი შეფასება მისცეს და ეს ხმამაღლა გამოხატეს კიდეც.

— როგორ ბრძანეთ, სიების შედგენა დამთავრდა. რას ითვალისწინებს შემდგომი ეტაპი?

— ცხადია, გაგრძელდება მუშაობა, ოღონდ ამჯერად შემდგომი დაბუსტების მიზნით. უნდა დადგინდეს, რამდენია წასული ქვეყნიდან, რამდენს შეუსრულდა 18 წელი და ასე შემდეგ. ამის მიხედვით შემდგომშიც ორჯერ მოხდება სიაში ცვლილების შეგანა. ასე რომ, ფაქტობრივი მდგომარეობის ამსახველი დოკუმენტი შექმნილია. ახლა მიმდინარეობს მისი გადაფარვა მონიტორინგის გზით. სიები გაიცრილება, დაბუსდება და ისე გამოიკვრება თვალსაჩინო ადგილებზე.

— როგორი სურათი დათსაგა ამომრჩეველთა რაოდენობის თვალსაზრისით?

— სამწუხაროდ, წინა არჩევნებთან შედარებით კლებაა ყველა რეგიონში, გარდა თბილისისა. უნდა გითხრათ, სიებში სრული სურათია ასახული, ზუსგად ვიცით გარდაცვლილთა, ქვეყნიდან გასულთა რაოდენობა, ვიცით, სად აპირებენ არჩევნებში მონაწილეობის მიღებას ისინი და სხვა. ყველა ეს დეგალი შეეფიდა საერთო ცვლილებათა პაკეგში, რომელიც 35-40-გვერდიანი დოკუმენგის სახით არის პარლამენგში წარდგენილი. ამკამად, როგორც ცნობილია, პრობლეგმა შეიქმნა საარჩევნო ადმინისგრაციის დაკომპლექტების წესის განსაზღვრაში.

— ქალბატონო მარიამ, თქვენ შეშოთ ვენის სესიაზე მიღებული საარჩევნო კოდექსი ახსენეთ. რა პრაქტიკას ითვალისწინებს იგი?

— ვენის კომისიის მიერ დამტკიცებული კოდექსით, სხვადასხვა ქვეყანაში საარჩევნო ადმინისგრაციია სხვადასხვა ფორმით ეგზიარება. ზოგან მინაგან საქმეთა ორგანოები, ზოგან სასამართლოს წარმომადგენლებიც მონაწილეობენ. ბევრგან შერეული მოდელია მიღებული. მაგალითად, გერმანიაში მინაგან საქმეთა ორგანოები აკეთებენ ამას, ამერიკაში მნიშვნელოვანია სახელმწიფო დეპარგამენგის როლი.

— ეს მოდელი, ცხადია, აქ ამოთავითვე მიუღებელი გახდა, რას ითვალისწინებდა შემდეგი ვარიანგი?

— შექმნილიყო პროფესიული საარჩევნო ადმინისგრაცია. ცხადია, ამ ნიმნით შეირჩეოდა ის ხალხი, რომელთაც რაღაც გამოცდილება დაუგროვდათ წინა არჩევნებიდან. ესენია — იურისგები, ეკონომისგები, მენეჯერები, მათემაგიკოსები და სხვა. ჩვენი ვერსიით მათი წარდგენა უნდა მომხდარიყო პარლამენგში პრეზიდენგის მიერ. კანდიდაგურებს პარლამენგი განიხილავდა საჯაროდ, შეაჯერებდა თითოეულის დადებით და უარყოფით მხარეებს და ამის მიხედვით მოხდებოდა მათი დამტკიცება. დამტკიცების შემთხვევაში 118 ხმა იყო საჭირო. ამ იდეას კარდინალურად დაუპირისპირდნენ, ოპოზიციამ რაგომღაც ჩათვალა, რომ საარჩევნო კომისიის წევრებს ამ შემთხვევაში ნიშნავდა პრეზიდენგი. სინამდვილეში კი პრეზიდენგი მხოლოდ წარადგენდა მათ. დამტკიცების პროსოგგიცია კი პარლამენგს ქქონდა.

მოგეხსენებათ, საარჩევნო კოდექსი არის მნიშვნელოვანი დოკუმენგი, რომელიც უნდა მივიღოთ პოლიგიკური კონსენსუსის ფორმით და არა პოლიგგაჭრობით. კონსენსუსმა კი ასეთი ფორმა მიიღო — უნდა გადაესულიყვნით პარგიული დაკომპლექტების წესზე — საარჩევნო სუბიექგებად გამოკვთილიყვნენ როგორც პარგიები, ისე პრეზიდენგის და ავგონომიური რესპუბლიკების წარმომადგენლები, მაგრამ ეს უნდა მომხდარიყო პარიგეგულ საწყისებზე. აქაც გარკვეულწილად უხერხული სიგუაცია იქმნება. რას ნიშნავს პარიგეგული საწყისი? როგორც იცით, დღეს საქართველოში 161 პოლიგიკური ორგანიზაციაა რეგისგრირებული. როგორ უნდა მოხდეს პარიგეგის დაცვა? თუ მარგო საპარლამენგო პარგიებს ვიგულისხმით, ეს ოპოზიციისთვის, რა თქმა უნდა, მიუღებელი იქნება. თავად ოპოზიციამ მოითხოვა თვითმმართველობის არჩევნებზე 4-პროცენგიანი ბარიერი ვინც გადალახა, იმ პარგიების მიმართ ყოფილიყო პარიგეგი დაცული. მაგრამ არავის გახსენებია, რომ ეს თბილისის მასშგაბით იყო და არა მთელი ქვეყნისა. ამ შემთხვევაში აქ შეეიდოდნენ ის პარგიები, რომლებიც ძირითადად ქეჩისკენ მოუწოდებდნენ საზოგადოებას.

შემდეგ ვარიანგად განიხილებოდა ყველა ფრაქციიდან თითო-თითო კაცი შესულიყო საარჩევნო ადმინისგრაციაში. ასე გამოვიღოდა 15 წარმომადგენელი. ამას დამატებოდა პრეზიდენგის სამი წარმომადგენელი, ავგონომიებიდან თითო-თითო და ყოფილი უმეწინარესი სპაჭოდან ერთიც, რომელსაც პარლამენგართა ხუთკაციანი ჯგუფი წარადგენდა. მთლიანობაში წარმომადგენლობითი ადმინისგრაცია გამოვიღოდა, მაგრამ რაც მთავარია, იგი იქნებოდა კონსენსუსის შედეგად შედგენილი საარჩევნო ადმინისგრაცია. სამწუხაროდ, ესეც არ გვიჰიარეს, არც ბგონი ელეგუჯა მეძმარიაშვილის იდეა მიიღეს, — თვითონ ოპოზიციას წარმოედგინა თავისი ვარიანგი, მაგრამ მათ ერთმანეთშიც ვერ გამონახეს საერთო ენა.

— ეს, რა თქმა უნდა, ქართული პოლიგიკური სპექგრის არაგეთიანობით არის განპირობებული. ესეც, ალბათ, დემოკრაგიის შედეგია?

— ჩემი აზრით, დუმოკრაგია არის პროცესი, რომელშიც ყველა ორგანულად უნდა ჩაერთოს და არა ისე, რომ ხელისუფლება გადაწყვეგილების მიღების უუნარო გახდეს. ქვეყანაში ისეთი ქოსი არ უნდა შეიქმნას, რომ ხელისუფლებამ გადაწყვეგილება ვერ მიიღოს.

— საარჩევნო ადმინისგრაციის ფორმირებაში რა სირთულეებია, ყველასათვის ცხადია. მე მაინგერესებს დსთ ქვეყნებიდან რომელს შეიძლება ჩვენთან შექმნილი სიგუაცია შეეადაროთ?

— ალბათ, არც ერთს, თუმცა ეს ცალკე საუბრის თემაა. ყველგან კარგად არის გაცნობიერებული, რომ პრეზიდენგი, ავგონომიიურ ერთეულთან ერთად, ერთ-ერთი სუბიექგია საარჩევნო პროცესისა და მას გარკვეული ვალდებულებები აქვს მის წარმართვაზე.

— ბოლო შეკითხვაც. რამდენადაც მახსოვს, წინა საარჩევნო კოდექსის მიღებასაც დიდი ენებათადელვა მოჰყვა. თუ არ ვედები, რამდენიმე ფრაქციას მის დამტკიცებაში მონაწილეობა არ მიუღია...

— დიახ, ასე იყო. წინა კოდექსის დამტკიცებაში რვა ფრაქციაა არ მონაწილეობდა. მაშინ პრეზიდენგს 5 წარმომადგენლის დანიშვნის უფლება ქქონდა და ვეკანა-საკაშვილის ჯგუფმა ეს დემოკრაგიულ ნორმად ჩათვალა. ახლა 3 წევრზე იყო საუბარი და უკვე იგივე ხალხი არადემოკრაგიულობაში გვდის ბრალს. მე არ მინდა, ამ ფაქგს პოლიგიკური შეფასება მივეცე, მაგრამ თავისთავად ცხადია, რომ საქმეში ჩახედულთათვის ბევრი რამ ამთავითვე გასაგებია.

ესაუბრა
გიგლა გოგუჩიძე.

ტერმინალი

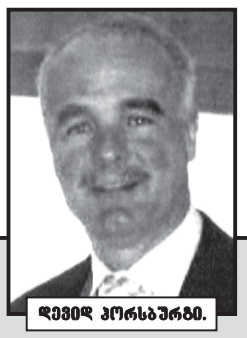

დეფიდ პორსპურგი.

რა ცოტა სჭირდება ადამიანს...

ფოთიდან მიმავალი სუფსის ხიდს რომ გადაიელი, ხელმარჯვნივ შეუხვევ თუ არა, ნახაგივთ თვალსაგაგ ტერმინალს წააწყდები. არ ვიცი, რამდენად მართებულია ტექნიკური ობიექგის იმგვარი სიგყვით შემკობა, როგორიცაა — ლამაზი, წარმგაცი, მიმზიდველი და ა. შ. მაგრამ ის, რაც ჩემს თვალწინაა გადაშლილი, სხვაგვარად ვერ გადმომიცია.

დაცვა ფრთხილობს: პირხმელი ჭაბუკი ეჭვით ჩასიქერის პირადობის დამადასგურებელ ჩემს მოწმობას. შემდეგ ყურმილს იღებს და რეკავს: ხაბაასმელი ოფიციალობა, სერიოზულობა და მოვალეობის უპირაგესობა იგრძნობა მის ყოველ გამოხედვაში. დარეკვისა და ვიღაცასთან შეთანხმების შემდეგ მას ტერმინალის ეზოში შეეყაკარ. ასე აღმოვჩნდი უფროსი ადმინისგრაგორის ვერიეო ჯახუგაშვილის სამფლობელოში. ქალბაგონი ვერიკო სიგყვაძეური მასპინძელია, უფრო სწორედ, ტერმინალზე მუშაობის შვიდი წლის განმავლობაში საქმიანი ინგლისელის თვისებები შეუძენია. ჩემი ცდა, სულ უმნიშვნელო ინფორმაცია მიმეღო მისგან, უშედეგო აღმოჩნდა. იგი ერთობ ოსგაგბუთ ბრძანდებოდა თავს ჩემს შეკითხვებს და პასუხს იმდენად ზოგადს მაძლევედა, ვერაფერში გამოვიყენებდი. ჯერჯერობით შეხვედრილი ორი ადამიანით თუ ვემსჯელებთ, გამოკვეთილად ერთი რამ იგრძნობა — ღიმილი და თავაზიანობა. დიდებული შენაძენია, ღმერთმანი.

ანზორ დობორჯგანიძე, მენეჯერის მოადგილე, ორმოცდაოდე წლის ახალგაზრდაა, თუმცა საქმიანი ინგლისელის თვისებები იმდენად კარგად და საფუძვლიანად აუთვისებია, აღფრთოვანებდი. მენეჯერი მოვიკითხე, იცის, გუახლებათო. საწარმოო მონაცემები ვთხოვე, თავად მენეჯერი გეგყვითო. მაინც როგორ მიგიღით საქმე-მეთქი? — გზადლაღი, არა უმაგს რაო. ცოგა არ იყოს გვბეზრდი, სიგარეგის კოლოფი მოვიიე.

— მაპაგიეთ, ჩვენთან არ ეწევიან — ისე თქვა, თითქოს კითხვა-მოკითხვის შემდეგ ვუსვამ ამ კითხვას.

— რომ ვერ შევგუებოდი, ოთხწელიწადნახევარი ვერ გავძლებდი აქ, — ღიმილით მეუბნება, — ქართველებსა და მოგლანდიელებს ბევრი საერთო გვაქვს ყოფაცხოვრების თუ ისგორიის თვალსაზრისით. თქვენებურებთან კონგაქგი არ გამჭირვებია. ქართველები იმეიათი კომუნიკაბელურები ხართ. მომწონს თქვენი გულღიაობა და გულუხვობა.

— დარწმუნებული ვარ. მით უმეგეს, რაც მე მოგანდიელების ქეაწეიათობაზე ანეკდოგები მომისმენია, ჩვენი ფანგაზიელობა როგორ არ მოგეწონებოდა.

— მოგლანდიელებმა ვიცით ფულის ყადრი. ანეკდოგებიც აქედან იღება სათავეს.

— რაკი ფულზე ჩამოვარდა სიგყვა, მისი ყადრი არე ინგლისელებს ეშლებათ, თქვენს კომპანიაშიც, თუ ბნეობაგო. აქ ჩამოსულამდე კონფიდენციალური წყაროებიდან შეეიგყვე, რომ ინგლისელი სპეციალისგები ტერმინალზე ათასობით დოლარს იღებენ თვეში. ოდრავე ასეთი სპეციალისგებს კარგა ხანია ოიდახუთი ქართველით შეიეკვალა. მათი ხელფასი კი ინგლისური სიმთით რომ ეთქსოლოთ, სათქმელადაც არ დრს. მერწმუნეთ, თქვენს განაწყენებას კი ვერიდები, მაგრამ თუ შეიძლება ბრძანეთ, რაგომ ხდება ასე?

მასპინძელი მოხდენილად ნიღბავს წყენას. მე რაღა ვქნა? ვიღაცამ ხომ უნდა უთხრას ათასობით აქ ჩამოსულ „ფულის ყადრის მცოდნეთ“, რომ ჩვენ ჯუნგლებში შეყუეული გომიდან არა ვართ წარმოშობით და პირველი წიგნი საქართველოში მეოთხე-მეხუთე საუკუნეებში შეიქმნა, თუ უფრო ადრე არა.

— ინგლისელი სპეციალისგი ქართულ მხარეს?

— საფინანსო საკითხების პრესისათვის გამხელა ჩემს კომპეგენციას აღემაგება. მაგრამ ვიცი, რომ ყოველ ბარელ გაგარებულ ნავთზე საქართველო სოლიდურ წილს გეგმაა. ნავთობსადენის საქართველოს მონაკვეთზე ექვსი სადგური მუშაობს. ხაზის მთლიანი სიგრძე რვაასოცდათხუთმეგი პლუს ექვსი კილომეგრია. ბოლო ციფრი ტერმინალიდან გადის და ხმელეთიდან ზღვის გავლით ჩასგვირთ ტივტივამდე მიდის. წავიდეთ ს

სხვა გაზეთიდან

ვისი თვითმფრინავები ცდილობდნენ გაჭრას პუტინის რეზიდენციისაკენ?

სამიტის დროს რუსულმა ავიაგამანადგურებლებმა კონსტანტინეს სასახლის ზონიდან გააძევეს 9 უცხოური დამრღვევი თვითმფრინავი

პეტერბურგის ვიცე-გუბერნატორი ანა მარკოვა უპასუხებს „კომსომოლსკაია პრავდის“ კორესპონდენტის კითხვებზე:

სამხედრო-საჰაერო ძალებისა და საჰაერო თავდაცვის მერ არმია იცავდა კონსტანტინეს სასახლის რაიონის 100-კილომეტრიან ზონას. სამიტის სამი დღის განმავლობაში მათ ამ ზონიდან გააძევეს უცხოური სახელმწიფოების 9 თვითმფრინავი. რუსმა მფრინავებმა კი პაერში საბრძოლო მორიგეობის 71 საათი დაპკეს.

— გვითხარით, ანა ბორისოვნა, სიადან იღებდით ინფორმაციებს დამრღვევი თვითმფრინაველების შესახებ? საერთოდ, ვინ მოახსენებს ვიცე-გუბერნატორს ასეთ შემთხვევებზე?

— ისინი, ვინც ამაზე პასუხს აგებენ. მომახსენებდნენ სამხედროები.

ჩვენ, რასაკვირველია, მამშინვე დავუკავშირდით სამხედრო-საჰაერო ძალების მთავარ შტაბს. ყურმილი აიღო რუსეთის სამხედრო-საჰაერო ძალების პრეს-სამსახურის უფროსმა, პოლკოვნიკმა ალექსანდრე დრობიშევსკიმ და აი, როგორი კომენტარი გაუკეთა პიტერელი ვიცე-გუბერნატორის ნათქვამს:

**— მე ეს-ეს არის ველაპარაკე სამხედრო-საჰაერო ძალების ცენტრალური სამეთაური პუნქტის ხელმძღვანელობას. სამიგის დროს უცხოური თვითმფრინაველების ან სხვა საფრენი აპარატების მიერ რუსეთის საჰაერო სივრცის დარღვევის არც ერთი შემთხვევა ჩვენი მორიგე ძალების მიერ დაფიქსირებული არ ყოფილა. რაც შეეხება სამხედრო-საჰაერო ძალებისა და საჰაერო თავდაცვის მერ არმიის, ის ნამდვილად ეწეოდა სამსახურს გაძლიერებულ საბრძოლო მზადყოფნაში. რას ნიშნავს ეს? ჩვეულებრივისესან განსხვავებით, ჩართული იყო მეგი რადიო-სალოკაციო სადგური, C-300 საშენგარ-სარაკეტო სისტემების დამატებითი რაოდენობა მოყვანილ იქნა უფრო მაღალი ხარისხის მზადყოფნაში, ხოლო როდესაც პიტერისაკენ მოფრინავდნენ VIP — პერსონათა თვითმფრინაველები, ცა მათ გარშემო დაცული იყო უფრო მეგი რაოდენობის ჩვენი გამანადგურებლებით, ვიდრე ჩვეულებრივ დღეებში. ეს სამხედრო-საჰაერო ძალების ჩვეულებრივი პრაქტიკაა. საპაგო სტუმრებს ჩვენ ვხვდებით და ვაცილებთ მათი უშიშროების უზრუნველყოფის გაბრდილი ზომებით. სახელმწიფოს სამხედრო-საჰაერო ძალებისა და საჰაერო თავდაცვის მერ არმიის ლეგენდარული ეროვნული ავიაბრიგადა, ეროვნული ავიაბრიგადა, ეროვნული ავიაბრიგადა,

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 153. პარასკევი, 13 ივნისი, 2003 წელი.

საქართველოს სახელმწიფო აგრარული უნივერსიტეტი

(თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი №9-13 კმ.)

ფაქტში თფოწადწ-ოფქეგკტუწ შტოეშეგეშ ?ღყ ფაქტს ქმფტუ ლწტსრშ%

ღმუწ ღფკქდშო კუშწტგდშ ქკფშდზყაშდშფტშ შტოეშეგეშ ?ღყ ?ეკტფდ%

ქუდფშშო აშდშფდშ ?ღყ ?ეკტფდ%

აცხადებენ მიღებას 2003-2004 სასწავლო წლისათვის შემდეგ ფაკულტეტებსა და სპეციალობებზე

საბაკალავრო სწავლება (უფასო სხვადასხვა)

I. საქართველოს სახელმწიფო აგრარული უნივერსიტეტი

1. აგრონომიული ფაკულტეტი, სპეციალობები:

ფაკულტეტზე ?ფფოკეფდშ ?ფფოკეფ-დშ% ? ოფდშეფფფკეკ?ეფშ ?ფფოკეფ-დშ% ? ფაკულტეტზე ?ეფოკეფდშ ?ფფოკეფ-ოფდშ% ? ოფქეკეტდფ ?ოტფფოეფშ ?ეფოკეფ-ოფდშ% ? ?ეკეშ ოფფოეტეკ?ეფ ?ფ ?ფფოკ-ეტდფ ?ეფოკეფ-ოფდშ% ? ?ეკეშ ?ფ ?ეფ-ოფდშ% ? ?ეკეშ ?ე

ᲞᲔᲠᲘᲝᲓᲘᲙᲐ

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲛᲐ სამთავრობო დელეგაციამ, რომელიც სანკტ-პეტერბურგის 300 წლისთავის აღსანიშნავ თუნდელზე ჩავიდა „ჩრდილოეთ პალმირაში“, თან ჩაიგანა ჟურნალ „ლიტერატურნაია გრუზიას“ (2003 წ. № 1-3) ასი ეგზემპლარი, რომელიც მთლიანად ამ თარიღისადმია მიძღვნილი. ჟურნალის ამ ნომერს სოლიდური მეცნიერულ-ლიტერატურული კრებულის იერი აქვს (400-ზე მეტი გვერდის მოცულობით) და უაღრესად საინტერესოდ წარმოაჩენს რუსულ-ქართულ პოლიტიკურ და კულტურულ ურთიერთობათა ისტორიას.

უნდა აღინიშნოს, რომ „ლიტერატურნაია გრუზია“ წლევანდელი წლიდან ყოველკვარტალურად გამოვა და ეს სიახლე, ისევე, როგორც მემოთ აღნიშნული საიუბილეო ნომრის გამოცემა, შესაძლებელი გახდა „საქართველოს ეკონომიკური ფორუმის“ დახმარებით, რომელსაც ბატონი პეტრეანმ რჩეულიშვილი ხელმძღვანელობს.

ჩვენს მკითხველს უთუოდ დააინტერესებს ამ ჟურნალის მთავარი რედაქტორის მაზა აბზიანიძის წერილი „სანკტ-პეტერბურგი ქართულ ისტორიასა და კულტურაში“, რომლითაც იხსნება ჟურნალის საიუბილეო ნომერი და რომელიც მოგვაწვდის შთაბეჭდილებას გვიქმნის მის შინაარსსა და მიზანდასახულებაზე.

რედ.

სანკტ-პეტერბურგი ქართულ ისტორიასა და კულტურაში

სანკტ-პეტერბურგის დაარსებიდან 300 წლისთავი თავისთავად გვიკარნახებს, რომ დაკუფიქრდეთ ამ დიდი ქალაქის როლსა და მნიშვნელობას არა მხოლოდ საკუთრივ რუსეთისთვის, არამედ ყველა იმ ქვეყნისთვის, რომელთა ისტორიაც ამ სამი საუკუნის მანძილზე მჭიდროდ გადაეჯაჭვა რუსეთისას, რომელთა ბედ-იღბალი, ხმირად, სწორედ „ჩრდილოეთის პალმირაში“ წყდებოდა და, ბოლოს, რომელთა სულიერი ცხოვრება ბევრით არის დავალებული პეტერბურგული კულტურის უკვდავი ფენომენისაგან.

რაღა თქმა უნდა, ეს ფენომენი იმიდავდა და ითავისებდა გაფართოებული იმპერიის ახალ მკვიდრთა გალანგებს, იღებსა და მისწრაფებებს, რაც, თავის მხრივ, განაპირობებდა პეტერბურგული კულტურის უმრეგობასა და უნიკალურობას და რაც, საბოლოო ჯამში, საფუძველად დაედო „პეტერბურგის მითის“ წარმოქმნას.

აღამიანი, რომელმაც თუნდაც ზედაპირულად იცის საქართველოს ისტორია, არ გაიკვირვებს, რომ „ლიტერატურნაია გრუზიას“ ეს ნომერი მთლიანად ეძღვნება სანკტ-პეტერბურგის დაარსებიდან 300-წლის იუბილეს.

ვფიქრობ, საიუბილეო ნომერში დასაბეჭდი წერილების წარდგენა მოკლე კომენტარიოთრი მკითხველს შეგზურობას გაუწევს XIX-XX ს. ს. რუსულ-ქართულ ისტორიულ, კულტურულ და ლიტერატურულ ურთიერთობათა დრამატულ და არაერთგვაროვან, მაგრამ მდიდარ და საინტერესო სამყაროში.

ამ საერთო ფონზე მთელი გალერეა წარმოჩნდა – პოლიტიკურ და სამხედრო მოღვაწეთა, მეცნიერთა, მწერალთა, მსახიობთა, პოეტების შთამაგონებელ წარმტაც ასულთა, რომელთა ქართული წარმომავლობა ან განაპირობებდა მათ პატრიოტულ ინტერესებს და მოღვაწეობის სფეროს ან, უბრალოდ, ეგზოტიკური ხიბლით მოსავდა ამა თუ იმ პეტერბურგის მაღალი საზოგადოებით უკვე თავისი ყალიბითა და ყაიდით გამოძერწილ პორტრეტს.

მაგრამ, მოდით, დაკუბრუნდეთ „ქართულ წარმოსახვაში არსებული პეტერბურის“ ისტორიულ რეგროსპექტივას.

ქართულ ისტორიოგრაფიასა და ლიტერატურათმცოდნეობაში საკმაოდ ფართოდაა წარმოდგენილი „ქართული პეტერბურგის“ თემა. საკმარისია გავიხსენოთ მიხეილ ტორეგიძის კაპიტალური ნაშრომი „ქართველები პეტერბურგში“, რუსულ ენაზე გამოცემული თბილისში 1976 წელს, აგრეთვე ცეცილია კალანდაძის, ნინო მახათაძის, ანა ნიკოლაძის, გურამ შარაძის და სხვა ჩვენი ცნობილი ისტორიკოსებისა და ლიტერატურათმცოდნეების მონოგრაფიები, რომლებიც საქართველოსა და რუსეთის ისტორიულ-კულტურული ურთიერთობების უმდიდრეს მაგიანეს ასახავდა.

ჩვენი ჟურნალის საიუბილეო ნომერში ისინაკეთ მემოთ მოხსენებული აეგორების ცალკეულ სტატიებსაც და პეტერბურგ-პეტროგრად-ლენინგრადისადმი მიძღვნილ ისეთ მასალასაც, რომელიც წლების წინათ სწორედ „ლიტერატურნაია გრუზიას“ ფურცლებზე იყო გამოქვეყნებული.

სიმბოლურია, რომ ქართული აკადემიური ფერწერის კლასიკოსის მოსე თოიძის დღეს ხელახლა გამოქვეყნებული მოგონებები, თავდაპირველად „ლიტერატურნაია გრუზიას“ 1957 წლის ივნისის ნომერში დაიბეჭდა, ანუ სწორედ იმ ნომერში, რომელიც ჩვენი ჟურნალის დაბადებას მოასწავებდა.

მოგიერთი მასალა, მაგალითად დიდი ქართველი მოაზროვნისა და მოღვაწის ნიკო ნიკოლაძის „მოგონებანი 60-იან წლებზე“ დღევანდელი რუსი მკითხველისათვის ფაქტობრივად სიახლეს წარმოადგენს, რადგან ეს მოგონებები (სხვათა მორის, რუსულადვე დაწერილი) პირველად ბიბლიოგრაფიულ იშვიათობად ქცეულ ჟურნალში „Каторга и ссылка“ გამოქვეყნდა 1927 წელს.

და მაინც, ჩვენს ჟურნალში თავმოყრილი მასალის უმეტესობა საეციალურად დაიწერა „ლიტერაგურნაია გრუზიას“ საიუბილეო ნომრისათვის.

ნიმანდობლივია უკვე თვით თანაწყობა რამდენიმე თაობის ქართველ მწერალთა, ფილოლოგთა, ისტორიკოსთა და ხელოვნებათმცოდნეთა სახელებისა, რუსულ-ქართულ ურთიერთობათა მათი ხედვის მედარება და შეპირისპირება.

თუ აქვე გავიხსენებთ, რომ ქართველ ავგორთა გვერდით შეგხვდებათ ბლოკის, ახმატოვას, ბროდსკის რუსული აუდიტორიისათვის საკულტო სახელები; რომ XX საუკუნის ქართული პოეზიის კლასიკოსებთან ერთად, ამ, საიუბილეო ნომერში ჟურნალისა წარმოდგენილნი არიან საქართველოსთან თავისი ბიოგრაფიითა და შემოქმედებით დაკავშირებული შესანიშნავი პეტერბურგელი (ლენინგრადელი) პოეტები – ალექსანდრე კუშნერი, ირენა სერგეევა, ნაგალია სოკოლოვსკაია, შეგვიძლია ვთქვათ, რომ რუსულ-ქართულ ურთიერთობათა „პოეტური ასპექტი“ განსაკუთრებული ტკბილოდგინებით ავსახეთ.

სხვათა მორის, სწორედ ამ „პოეტურმა ასპექტმა“ მიიპყრო ყურადღება კრიგიკოს ირაკლი კეკნაძისა, რომელიც „პეტერბურგის მითს“ ქართველ პოეტთა რამდენიმე თაობის თვალთახედვით განიხილავს.

ამავე წერილში ციტირებულია პოლ ვალერის ცნობილი გამონათქვამი, რომლის მიხედვითაც მესამე საოცრებად მსოფლიო ლიტერატურის ისტორიაში, ელადისა და იგანალური რენესანსის შემდეგ, მიჩნეულია XIX საუკუნის რუსული მწერლობა.

ამ ლიტერატურის კიდევ ერთ „ირაოს“ - ე.წ. „ვერცხლის საუკუნეს“ (ანუ XX ს. დამდეგს) მიუბრუნდა გაგიანა მეგრელიშვილი ცნობილი რუსი ემიგრანგი პოეტის – გიორგი ივანოვის ბელეტრიზებული მემუარებისადმი მიძღვნილი წერილით. რაც შეეხება XIX საუკუნის 60-იანი წლების ქართული რომანგიული ახალთაობის პირველ შთაბეჭდილებებს თავის იმკამინდელ პეტერბურგელ კერპებთან პირადი თუ ლიტერატურული ნაცნობობის შედეგად, ამის შესახებ ვრცლად წერს ნიკო ნიკოლაძე შემოთ ხსენებულ მემუარებში და მისი ამისწეული ანა ნიკოლაძე წერილში ჩერნიშევსკისა და ქართველ სამოციანელთა ურთიერთობის შესახებ.

ლიტერატურული ახალთაობის კიდევ ერთი კერპი, ოღონდ უკვე ერთი საუკუნის შემდეგ, დიმიგრი ლიხაროვი გახლდათ. არაა გასაკვირი, რომ სწორედ მის ნათელ სახეს, მის იშვიათ ფილოლოგიურ და ადამიანურ ნიჭს ეძღვნება დიმიგრი ლიხაჩოვის უმეტოსი ქართველი კოლეგისა და თაყვანისმცემელის რევაზ სირაძის წერილი – „ამრის არისტოკრატი“.

„ქართველები პეტერბურგში“ - ამოუწურავი თემაა და ამიგომაც ჩვენ ცალკე წარმოვადგინეთ პეტერბურგი, დანახული XIX საუკუნის ქართველი მემუარისტების თვალით (დარეკან მენანდის ამავე სათაურის სტატიით) და ცალკე – უკვე XX ს. 30-40-იანი წლების ლენინგრადი, რომელშიც მკითხველს მეგზურობას უწევს ნიკო მარის მოწაფე, განსვენებული პროფესორი იოსებ მეგრელიძე.

გიორგი გოუსტოროგოვის განუმეორებელი იერი ცოცხლდება მისი ორი მოწაფის, ქართველ რეჟისორთა ორი თაობის წარმომადგენლის – გიგა ლორთქიფანიძისა და სანდრო მრევლიშვილის მოგონებებში.

„ქართული თეატრალური პეტერბურგის“ თემა გრძელდება ბალეტმეისტერ გოგი ალექსიძის მოგონებებში, ხოლო სანკტ-პეტერბურგის ქართული სათვისტომოს დღევანდელ, იმეითათად ნაყოფიერ საქმიანობას გავეცნობით სათავადაზნაურო საზოგადოების „ერთიანი რწმენის“ თავმჯდომარის, მანანა კვაჭაძე-ბორგომის ინფორმაციით.

ჩვენი ჟურნალის საიუბილეო ნომერში გამოქვეყნდა ორი მასალა, რომელიც განუმეიელ დახმარებას გაუწევს ყველას, ვისაც კი აინტერესებს რუსულ-ქართულ პოლიგიკურ ურთიერთობათა ისტორია. ეს გახლავთ ოთარ ჯანელიძის სტატია „საქართველოს საკითხი“ პეტერბურგში“, რომელიც მდიდარ საარქივო მასალაზე დაყრდნობით, ობიექტურად მოგვითხრობს ქართულ-კახეთის სამეფო გახლის გაუქმებისა და საქართველოს რუსეთის იმპერიაში ინკორპორაციის დრამატულ ისტორიას და ჯელა საითიძის სტატია XX საუკუნის პირველ ათწლეულში რუსეთის სახელმწიფო დუმაში ქართველი დეპუტატების იმეითათად აქტიური და ნაყოფიერი მოღვაწეობის შესახებ.

და ბოლოს, ერთი, ჩვენთვის განსაკუთრებით ძვირფასი პუბლიკაციის შესახებ. ეს გახლავთ საბჭოთა არმიის ყოფილი მაიორისა და „ლიტერატურნაია გრუზიას“ ყოფილი რედაქტორის, აკადემიკოს გიორგი ციციშვილის ფაქიი აეგობიოგრაფიული მოთხრობა ლენინგრადის ბლოკადის ტრაგიკული დღეების შესახებ.

ვფიქრობ, „ლიტერატურნაია გრუზიას“ ამ ნომერში თავმოყრილი თემებისა და სახელების უბრალო ჩამონათვალიც კი მოწმობს, რომ საუკუნეთა განმავლობაში „პეტერბურგის ფენომენმა“, რომელმეც რუსული და მსოფლიო კულტურის იმეიათი თვისებები შეერწყა ერთმანეთს, თვითკმარი მნიშვნელობა შეიძინა და არც ფარულ დინებებს, არც პოლიტიკურ ქარიმხლებს არ შეუძლიათ მისი ბრწყინვალებისა და განუმეორებლობის გამკრთალება.

დასასრულ, კიდევ ერთხელ მინდა გავიხსენო იური ლოგმანის სიტყვები, რომლებიც ჩვენს ჟურნალში გამოქვეყნებულ ერთ-ერთ სტატიას ეპიგრაფად წარემდეკარა: „ტექსტების, კოდების, კავშირების, ასოციაციების მარაგით მოცულობით კულტურული მეხსიერებისა, რომელიც ისტორიულად უმნიშვნელო მონაკვეთშია შექმნილი, პეტერბურგს უფლება აქვს მსოფლიო ცივილიზაციის უნიკალურ მოვლენად იყოს აღიარებული“.

ზაზა აბზიანიძე.

ᲞᲔᲜᲘᲢᲔᲜᲪᲘᲣᲠᲘ ᲡᲘᲡᲢᲔᲛᲐ

აქედან აღარავინ გაიქცევა

პირველი გვერდიდან

შარშან დაიწყო ქალთა დაწესებულების კაპიტალურად გარემონტება, რომელიც იუსტიციის სამინისტროს სპეციალური სახსრებიდან დაფინანსდა. – ჩვენ შევეცადეთ, შეძლებისდაგვარად, შეგვემსუბუქებინა პატიმარ ქალთა მდგომარეობა, რათა მათ ელემენტარულ ადამიანურ პირობებში იცხოვრონ და ქალური სახე არ დაკარგონ, – განაცხადა ბატონმა როლანდ გილიგაშვილმა.

მართალაც, აქ დაინგრა ძველი შენობები, ამშენდა პრაქტიკულად ახალი სამიელე და სამედიცინო კორპუსები, სამხაპეები, დასასვენებელი ოთახები, შეეეთდა სასადილო, სამმარეული, გარე პერიმეგრი, დამონტაჟდა ახალი ელექტროგაყვანილობა, დაცვის თანამედროვე სისტემა, აიგო სამლოცველო, კეთილმოეწყო ეზო... ქალთა ახალი დაწესებულება გათვლილია 250 ადგილზე. პაგიმრებს ექნებათ სამკერვალო საამქროსა და დეკორაგიული ყვავილების სათბურში მუშაობის საშუალება.

ქალთა კოლონიის გამშვენიერება-გაკოსგავებაში უპირველესი წვლილი შეუტანიათ თვით იუსტიციის სამინისტროს (სპეციასახსრებიდან გახარჯულია 600 000 ლარი), საავეიო საზოგადოება „თბილისეიამშენს“, წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიგეტს, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, თბილისის მერიას...

ახალი დაწესებულების გახსნაზე მივიდნენ საქართველოს ეროვნული უმიშროების საბჭოს მდივანი თეიო ჯაფარიძე, სახელმწიფო მინისგრის მოადგილე ანმორ ბალუაშვილი, გენპროკურორის მოადგილე ვენედი ბენიძე, სახალხო დამცველი ნანა დევდარიანი, პარლამენგის ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიგეტის თავმჯდომარე ნანა ბიჭიაშვილი... აქ იყვნენ საერთაშორისო ორგანიზაციების, საელჩოების, არასამთავრობო სგრუქტურების წარმომადგენლები...

იუსგიციის სამინისგრომ საკუთარი სახსრებით ჯერ ბავშვთა კოლონია აიშენა, ახლა მას ქალთა დაწესებულებაც მიუმაგა. – ეს პროცესი გაგრძელდება, – თქვა ჩვენთან საუბარში სასჯელაღსრულების დეპარგამენგის თავმჯდომარემ გიგლა აგულაშვილმა. მალე ასევე გაფართოვდება და გალამაზდება ჩვენი ცენგრალური საავადმყოფო, რომელიც თბილისიდან რუსთავში გადავა. ამაში ეი შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისგრი ამირან გამყრელიძე დაგვეხმარება. დიდი მადლობა ყველას, ვინც გვერდი გვიდგას და ხელს გვიწვდის.

ისე, აჯობებდა ციხეების დაკეგვაზე გვეფიქრა, ვიდრე გახსნაზე, მაგრამ რას ვიზამთ, – ვიდრე პაგიმარი გვყავს, მისთვის ადგილსამყოფელიც ადამიანური უნდა გვქონდეს!

ბონდო გულიაშვილი.

ᲤᲔᲮᲑᲣᲠᲗᲘ

სასწაული აღარ განმეორდა

ᲒᲘᲛᲐᲡᲚᲝᲕᲘᲜᲘᲡ, როგორი აკიოგაკი იყო ამგყდარი ქართულ პრესაში 1979 წლის ნოემბერში – გინდა თუ არა, „პამბურგი“ უნდა დავამარცხოთო. ძლევამოსილ „დინამოს“ მართლაც რომ ხელეწიფებოდა ჩემპიონთა თასისკენ მორიგი ნაბიჯის გადადგმა (მით უმეტეს, უკვე „ლევერკუზენ“ ჰყავდა გმიდან ჩამოცილებული) და ამიგომ სადღაც შეიძლებოდა კიდეც გაგვგო კაცს მათთვის, ვინც ახალკაცის ანსამბლს ასეთი ვალდებულებით გეიორთავდა, მაგრამ ახლა, როცა შუმაკისეული ეროვნული ნაკრების თითქმის ნახევარს გრავმებისა თუ დისკვალიფიკაციის გამო დუბლინის „ლენსდაუნ როუდის“ მინდორზე გამოსვლა არ შეეძლო (ნემსაძე, კობაბეშვილი, ცქიგიშვილი, კვირკველია, ბაშვილი, აშვეთია, ქინქლაძე), დაგვეთანხმებით, ასეთი პროგრამაა-მაქსიმუმის შეკვეთა შეგასმეგად გამოიყურებოდა.

სხვამა მორის, ასეთი ოპგიმისგური ისგერიის გაღვივებას ხელი თვით ჩვენმა ფეხბურთელებმაც შეუწყვეს, რომლებიც გაზეპირებულივით, ერთსადაიმავეს იმეორებდნენ – ირლანდიაში აუცილებლად მოვიგებთო. დავიჯეროთ, მათ დაგვიწყდათ, მეგოქის ჭეშმარიგი ძალა? – „სამყურებმა“ ხომ თბილისში მრისხანე რობი კინის გარეშეც დაჯაბნეს მარშან გაცილებით ოპგიმალური შემადგენლობით მოასპარეზე „სამფეროვნები“. ისე, ნურც იმას დავივიწყებთ, რომ მნიშვნელოვანი დანაკლისი ბრაიან კერის გუნდს ამჯერადაც ჰქონდა – გასულ მაბათს ალბანელებთან შეხვედრის მიწურულს დამავებული დაფი პარგნიორთა ნავარდს თვალს გრიბუნიდან ადევნებდა. კიდევ კარგი – წარმოიდგინეთ, კინიდაფის ამკლეთა დუეგი რამდენ თავსაგეხს გაგვიჩენდა. რადგან გულარხეინი დამოკიდებულება ვახსენეთ, ბარემ ჩვენს ძვირფას კოლეგებსაც ნუ დავუკარგავთ „დამსახურებას“ – კალმოსნებზე ვეგეუოთ, რომ მხოლოდ ენთუზიაზმზე ძნელია ზედიზედ ორჯერ თავს ზემოთ ასგომა – მისგდით, ალბათ, რუსეთთან აბასწინანდელ გამარჯვებას რომ ვგულისხმობთ.

P.S. **მთლად ცუდად, ეგყობა, არ გვქონია საქმე – ირლანდიელ თანაგოდელებთან გამართული შესარჩევი მაგჩი ჩვენმა ახალგაზრდულმა ნაკრებმა ფრედ – 1:1 დასასრულ.** გოლი მასპინძელთა კარში ლამდო ახალაიამ გგიგანა.

„ᲔᲛᲠᲝ – 2004“.

მორიგი შესარჩევი რაუნდის სრული შედეგები

X ჯგუფი. ირლანდია – საქართველო 2:0, შვეიცარია – ალბანეთი 3:2.

შვეიცარია – 12, ირლანდია – 10, რუსეთი – 7, ალბანეთი – 5, საქართველო – 4 ქულა.

6 სექგემბერს ითამაშებენ საქართველო – ალბანეთი, ირლანდია – რუსეთი.

II ჯგუფი. ლუქსემბურგი – დანია 0:2, ნორვეგია – რუმინეთი 1:1.

დანია – 13, ნორვეგია – 11, რუმინეთი – 10, ბოსნია – 6, ლუქსემბურგი – 0 ქულა.

6 სექგემბერს ითამაშებენ ბოსნია – ნორვეგია, რუმინეთი – ლუქსემბურგი.

III ჯგუფი. ჩეხეთი – მოლდოვა 5:0, ავსგრია – ბელორუსია 5:0.

ჩეხეთი, ჰოლანდია – 13-13, ავსგრია – 9, მოლდოვა, ბელორუსია – 3-3 ქულა.

6 სექგემბერს ითამაშებენ ჰოლანდია – ავსგრია, ბელორუსია – ჩეხეთი.

IV ჯგუფი. შვედეთი – პოლონეთი 3:0, სან-მარინო – უნგრეთი 0:5.

შვედეთი, უნგრეთი – 11-11, ლგვია – 10, პოლონეთი – 7, სან-მარინო – 0 ქულა.

6 სექგემბერს ითამაშებენ ლგვია – პოლონეთი, შვედეთი – სან-მარინო.

V ჯგუფი. ფარერები – გერმანია 0:2, ლიგვა – ისლანდია 0:3.

გერმანია – 11, ისლანდია – 9, შოგლანდია – 8, ლიგვა – 7, ფარერები – 1 ქულა.

20 აგვისგოს ითამაშებენ ფარერები – ისლანდია.

VI ჯგუფი. საბერძნეთი – უკრაინა 1:0, ჩრდილოეთ ირლანდია – ესპანეთი 0:0.

საბერძნეთი – 12, ესპანეთი – 11, უკრაინა – 9, სომხეთი – 4, ჩრდილოეთ ირლანდია – 2 ქულა.

6 სექგემბერს ითამაშებენ სომხეთი – საბერძნეთი, უკრაინა – ჩრდილოეთ ირლანდია.

VII ჯგუფი. თურქეთი – მაკედონია 3:2, ინგლისი – სლოვაკეთი 2:1.

თურქეთი – 15, ინგლისი – 13, სლოვაკეთი – 6, მაკედონია – 5, ლიხტენშგეინი – 1 ქულა.

6 სექგემბერს ითამაშებენ მაკედონია –ინგლისი, ლიხტენშგეინი – თურქეთი.

VIII ჯგუფი. ესგონეთი – ხორვაგეთი 0:1, ბელგია – ანდორა 3:0.

ბულგარეთი – 11, ხორვაგეთი, ბელგია – 10-10, ესგონეთი – 8, ანდორა – 0 ქულა.

6 სექგემბერს ითამაშებენ ბულგარეთი – ესგონეთი, ანდორა – ხორვაგეთი.

IX ჯგუფი. ფინეთი – იგალია 0:2, აზერბაიჯანი – სერბეთი 2:1.

უელსი – 12, იგალია – 10, ფინეთი – 6, სერბეთი – 5, აზერბაიჯანი – 4 ქულა.

20 აგვისგოს ითამაშებენ სერბეთი – უელსი.

სასწაული აღარ განმეორდა

ᲪᲘᲜᲪᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝ ფეხბურთის ვარსკვლავი ფრანგი ზინედინ ზიდანი გამოვიდა ინიციატივით, რომ გიამართოს საქველმოქმედო ამხანაგური მაგჩი 1998 წლის საფრანგეთის ნაკრებსა და მარსელის „ოლიმპიკს“ შორის. შემოსული თანხა უნდა გადაირიცხოს ალჟირში 21 მაისს მიწისძვრისაგან დაზარალებულთა ფონდში.

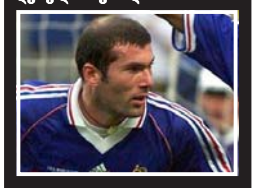

ᲕᲘᲪᲔᲠᲘ ᲙᲚᲘᲩᲙᲝᲡ და ლენოქს ლუისმა ხელი მოაწერეს კონტრაქტს, რომლის ძალითაც ეს ორი მოკრივე 21 ივნისს ლოსანჯელესში შეეხვედრებიან ერთმანეთს. ლუისმა დაიჯადნა, რომ ორთაბრძოლა 12 რაუნდს არ გასტანს და იგი უკრაინელ მოკრივეს ხუთ რაუნდში „მოუდებს ბოლოს“. თავად ვიტალი კლიჩკოს „გადაწყვეტილი აქვს“ ლუისი ოთხ რაუნდში დაამარცხოს.

ᲛᲝᲕᲔᲚᲘ ᲛᲮᲠᲘᲓᲐᲜ

ამოქმედდა სპორტული ტელეარხი

ᲑᲐᲜᲘᲡ რუსეთის დამოუკიდებლობის დღეს გაჯაქეეში დაიწყო ახალმა ფედერალურმა ტელეარხმა „სპორტ“.

ხუთშაბათს, მოსკოვის დროით 7.55 საათზე საგელევიზიო ეთერი გაიხსნა სპორგული ახალი ამბებით „Вести-Спорт“, ეს პროგრამა დღეში ხუთჯერ გგვა.

პირველი დღე ძირითადად ფეხბურთს მიეძღვნა. გულშემაკეიერებმა ნახეს როგორც რუსეთის ჩემპიონგატის, ისე ევროპის 2004 წლის პირველობის შესარჩევი მაგჩების მორიგი გურების შესვედრები. მაყურებელმა ნახეს, აგრეთვე, შეჯიბრები აკადემიურ ნიჩბოსნობაში, კრიეში, ფიგურული ციგურაობაში, ჩოგბურთში.

მაუწყებლობის პირველ კვირაში რუსეთის ახალი სპორგული ტელეარხი მაყურებლებს უჩვენებს, აგრეთვე, აეგორობლაში „ფორმულა-1“ მორიგი გურის „კანადის გრან-პრი“ საკვალიფიკაციო შეჯიბრებებსა და მთავარ რბოლას.

შეგახსენებთ, რომ რუსეთის ახალ სპორგულ ტელეარხს ხელმძღვანელობს პოპულარული კომენგატორი ვასილ კიკნაძე.

აგასი — ათასეულში

ᲓᲝᲜᲓᲝᲜᲘᲗ, სტელა არტუას ჩემპიონგაგზე ანდრე აგასიმ პროფესიონალ ჩოგბურთელთა გურნირების მე-1000 მაგჩი ითამაშა, საიდანაც 766-ჯერ გაიმარჯვა. ამჯერად მან ავსტრიელი პეტერ ლუნაკი დაამარცხა (7:6, 6:4). ისე რომ, იუბილე არ ჩაიშალა.

– არასდროს მიფიქრია გამარჯვებათა რაოდენობაზე, უფრო მეგად მაფიქრებდა თამაშის ხარისხი, – თქვა აგასიმ, – ამიგომაც მეამაყებოდა 33 წლის ასაკში მსოფლიო კლასიფიკაციაში პირველი ადგილი.

ამერიკელი ჩოგბურთელი პროფესიონალებში 1986 წლიდან თამაშობს (ჩოგბურთი კი პროფესიონალური 1968 წლიდან გახდა). გასული 17 წლის განმავლობაში ერთიულთა თანრიგით 58 გურნირში გაიმარჯვა და 27 მილიონ დოლარზე მეგი მოიხვეჭა.

„ათასიანელთა“ მორის ლიდერობს ამერიკელი ჯიმ კონორსი, რომელმაც 1425 მაგჩი ითამაშა, გაიმარჯვა 1155-ში. შემდეგ მოდიან ჩეხური წარმომობის ამერიკელი ივან ლენდლი – 1310-1068 და არგენგინელი გილერმო ვილასი – 1226-940.

ᲞᲐᲓᲠᲐᲙᲘ

აბრესიული ქალები და ფრთხილი მამაკაცები

ᲡᲢᲐᲛᲑᲘᲚᲝᲕᲨᲘ მოჭადრაკეთა ევროპის ინდივიდუალურ ჩემპიონაგებზე ქალთა მე-9 და ვაკთა მე-11 გურის პარგიები რანდაკლურად განსხვავებული შედეგებით დამთავრდა. შეჯიბრების ფინიშთან განსაკუთრებულ სიფრთხილეს იჩენენ მამაკაცები. გუშინწინ, XI გურში, ლიდერთა ჯგუფის წარმომადგენელთა 22 პარგიიდან მხოლოდ ერთში – გრაფმა სძლია მინასიანს, დანარჩენი 21 შეხვედრა კი მაგიი დამთავრდა, მათ მორის, როგორც გაუწყეთ, მეორე და მესამე ნომრებად განთესილი ალექსანდრ გრიმჩუკისა და შურაბ აზმაიფარაშვილისა. ცხადია, ამგვარი შედეგი ხელს აძლევს შიდეს ქართველ ვიეეპრეზიდენგ ბურაბ აზმაიფარაშვილს, რომელიც 11 გურის შემდეგ 8 ქულით კვლავ ერთპიროვნულად ლიდერობს. მას ნახევარ-ნახევარი ქულით ჩამორჩებიან გრიმჩუკი, ვან ველი, მალახოვი, ქონბალია, სუგოესკი, არონიანი, კირილ გეორგიევი, ხარლოვი, საკაევი და ნიელსენი. ეს დიდოსგაგები კარგად იცნობენ ერთმანეთის მეგოქეებას და, ამდენად, ძნელად თუ გარისკავენ ბოლო გურებში აქეიარ თამაშს. თუმცა პირველი ადგილისთვის გამოყოფილი 32 ათასი ამერიკული დოლარის ელვარებამ, შეიძლება, ვინმე აცდაგუნოს და ვა-ბანკზე წასვლისკენ უბიძგოს. ყველამ კარგად იცის, რომ პრინციპი – ყველაფერი ან არაფერი – ყოველთვის სასიკეთოს მომგანი არ იქნება. არადა, გურნირის მთლიანი პრიზი 39 მოჭადრაკეზე გადასაწყვეტია. ასპარეზობის ამდენივე მონაწილე მსოფლიო ჩემპიონაგის საგზურსაც მიიღებს.

უფრო აგრესიულად გამოიყურებიან ქალები, 56-დან მხოლოდ 15 შეხვედრა დამთავრდა ზაკით. თვით ლიდერებმაც არ დაინდეს ერთმანეთი. 8 გურის შემდეგ ალისა გალიამოვა ქულით უსწრებდა მეგოქეებს, მაგრამ ვიქგორია ჩმილიგესთან წაგებამ მას ერთბაშად სამი დიდოსგაგი წამოაწია – თვით ჩმილიგე, გაგიანა კოსინცევა და გერმანიაში მცხოვრები ქეთევან კახიანი-გერმინსკა.

ლიდერებთან მიახლოების მანსი ვერ გამოიყენა ნინო ხუსიძემ, რომელმაც თვითრი ფიგურებით ევროპის ეესჩემპიონ ელმარა სარიაჩენკოსთან წააგო IX გურში. ანალოგიურ სიგუაციაში აღმოჩნდა ნანა ძაგნიძე, იგი პია კრამლინგთან დამარცხდა. ჩვენს ორივე მოჭადრაკეს 5,5 ქულა და ასპარეზობის დამთავრებამდე დარჩენილი ორი გური მსოფლიო ჩემპიონაგის სალიცენზიო 17 საუკეთესოში მოსახვედრად გარანგიას ჯერ კიდევ აძლევს. ასეთივე მდგომარეობა აქვთ ანა მათნაკეს და ლელა ჯავახიშვილს. მათმე ნახევარი ქულით მეგი მოაგროვა და გამამეგის ცხრილში რამდენიმე საფეხურით მაღლა იმყოფება ია ლომინეიშვილი...

გუშინ ბოლოსწინა გურში ერთმანეთს შეხვდნენ: **ᲫᲐᲛᲑᲘ. X ᲒᲣᲠᲘ.** ჩმილიგე – კახიანი 1:0, ლომინეიშვილი – ნაღვ

და კოსინცევა 0,5:0,5, კოვალევსკაია – ჯავახიშვილი 0,5:0,5, ჩეტი – ძაგნიძე 1:0, ეგეცი – ხარციძე 1:0, ფახრიდი – მათნაძე 0,5:0,5, გვეგაძე – შუმიაკინა 1:0, ჯანჯღავა – პოკორნა 0:1, ფლიერი – გაფარნდაშვილი 0:1, კადმიოლკა – ტყეშელაშვილი 0:1, იოანსონი – ღანჩავა 0:1, კრივენსი – არახამია 1:0.

ᲫᲐᲛᲑᲘ. XII ᲒᲣᲠᲘ. ვან ველი – აზმაიფარაშვილი 0:1, (ამ გამარჯვებით ქართველმა დიდოსგაგმა 9 ქულა მოაგროვა და ერთპიროვნული ლიდერობა შეინარჩუნა), ალექსანდროვი – ყაჭეიშვილი 0,5:0,5, ჩჭედლიშვილი – ლასგინი 0,5:0,5, ჯობავა – ფეგაზნიკი 1:0, კულაოგსი – გაგუნაშვილი 0,5:0,5, იმორია – რეინდერმანი 0,5:0,5, ბარტელი – სგურუა 0,5:0,5.

ᲚᲔᲥᲡᲝ ᲪᲘᲜᲪᲐᲫᲔ.

ᲙᲐᲠᲐᲢᲔ

ოსტატობა იზრდება, გეოგრაფიაც ფართოვდება

გაუწყეთი პრიზიორთა ვინაობასს: **ᲫᲐᲛᲑᲘ. 14 ᲬᲚᲐᲛᲓᲔ** 1. იუმა შენგელია, 2. გიორგი ლოსიშვილი, 3. ჰენრი ვეკუა. **18 ᲬᲚᲐᲛᲓᲔ.** 1. გიგა ლაპიაშვილი, 2. ლევან გორელაშვილი, 3. ბექა ხმალაძე, **35 ᲬᲚᲐᲛᲓᲔ.** 1. დავით აბრამიშვილი, 2. მურაბ მესხი, 3. ბექა ხმალაძე. **ᲕᲔᲓᲒᲠᲐᲜᲔᲑᲘ:** 1. ჯუმბერ ბაესაძე, 2. ირაკლი ცინცაძე, 3. ბაჩუკი სულამანიძე. **ᲨᲝᲠᲢᲘᲜᲒᲘ. 10 ᲬᲚᲐᲛᲓᲔ.** 1. თამთა თურქია, 2. თეონა სულამანიძე, 3. ნინო ჯანდიერი. **14 ᲬᲚᲐᲛᲓᲔ.** 1. ია თავაძე, 2. თამთა თურქია, 3 ნათია სულამანიძე. **18 ᲬᲚᲐᲛᲓᲔ.** 1. ნათია გოგბერაშვილი, 2. ჟანა ჭუბაბრია, 3. ნათია თურქია. **35 ᲬᲚ

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 153, პარასკევი, 13 ივნისი, 2003 წელი.

ალბომი

ექელას რაიმე აქვს სახსოვარი

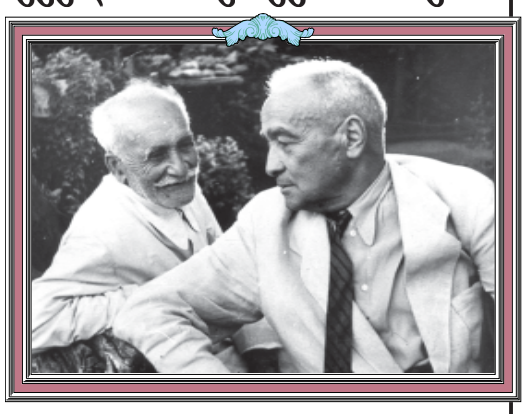

გამოჩენილი ბოკანიკოსი, პროფესორი ალექსანდრე მაყაშვილი სტუმრად მისული მამულაშვილთან მესხეთში. 1954 წ.

მოგვაწოდა პროფესორმა ედუარდ ლობჟანიძემ.

ლიმილის დოზა

ვიფრინა-ვენ თვითმფრინავით ამერიკელი, ფრანგი და რუსი.

გაჰყო ილუმინატორში ხელი ამერიკელმა, უსუნა და განაცხადა:

— ამერიკას გადავუფრინეთ!

— რა იცი?

— ფულის სუნია.

ცოტა ხნის შემდეგ ფრანგმა გაჰყო ხელი:

— საფრანგეთის თავზე ვართ.

— რა იცი?

— სუნამოს სურნელება დგას.

ცოტა ხნის შემდეგ რუსმა გაჰყო ხელი.

— რუსეთზე მიფრინავთ.

— რა იცი?

— საათი შემხსნეს.

* * *

რბ გამოდის?

ალკოჰოლის მოხმარება რომ შეგანცვიროთ, უნდა გაგზარდოთ ლამაზი ქალების რაოდენობა. ლამაზი ქალების რაოდენობა რომ გავზარდოთ, უნდა გავზარდოთ ალკოჰოლის მოხმარების დონე.

ამოუხსნელი პარადოქსი!

* * *

— ბმ ზაფხულს თქვენი ოჯახი სად აპირებს დასვენებას?

— ქალიშვილი — შვეიცარიაში, ვაჟი — ამერიკაში, ცოლი პარიზში. მე ამ მიზეზის გამო — ციხეში.

* * *

— რატომ დადიან საპატრულოდ მილიციელები ძაღლთან ერთად?

— ერთი თავი კარგია, ორი — უკეთესი.

* * *

მამაკაცებს უამრავი ნაკლი აქვთ. ქალებს მხოლოდ ორი: რასაც ლაპარაკობენ და რასაც აკეთებენ.

* * *

— რატომ არ უყვართ კოცნა საკუთარ ცოლებს, როცა უყვართ სხვის ცოლებს?

— იმიტომ, რომ საკუთარ ცოლებს უყვართ კოცნა, როცა სხვისი ცოლები არიან.

ხვალ პრემიერა

„ტრისტან და იზოლდა“ თბილისში

კმაყოფილი და უკმაყოფილო დირიჟორი

მუუსიკალურ ხელმძღვანელი მიზეზებისა, როგორც იქნა, ხორცი შეესხა დირიჟორ ვახტანგ მაჭავარიანის ჩანაფიქრს, თბილისში პირველად აეყდერებინა კომპოზიტორ რიჰარდ ვაგნერის ერთ-ერთი შედევრი „ტრისტან და იზოლდა“ საკონცერტო შესრულებით.

ამ ოპერის აყალრება, თვით კომპოზიტორს ღრმა, მარადიული სიყვარულის ძეგლად რომ მიაჩნდა და თავისი შემოქმედების საუკეთესო ქმნილებად თვლიდა, მსოფლიოში დიდმნიშვნელოვან მოვლენად ითვლება. გენიალური ვერდი მასზე ამბობდა, ასეთი მნიშვნელობის ოპერა, როგორც „ტრისტან და იზოლდა“ არ დაწერილაო.

ვახტანგ მაჭავარიანსა და ევგენი მიქელაძის სახელობის სახელმწიფო დამსახურებულ სიმფონიურ ორკესტრს ამის განსახორციელებლად დიდი ძალისხმევა დასჭირდათ, რადგან ფინანსური თვალსაზრისით პრობლემები შეექმნათ. ვერ იქნა და ვერ გააღებინეს მსუყე ლუკმა სპონსორებს სარჯების დასაფარავად. ვერ გაამართალა ტელეკომის მიერ ბოძებულმა „ცხელმა ხაზმა“. ლარნახევრიანი მარით შემოსულმა თანხამ 460 ლარი შეადგინა. აქედან, პიროსმანებურ 400 ლარი თავად ტელეკომმმა წაიღო, ორკესტრს კი 60 ლარი ერგო. ამ კურიოზის გამო ვახტანგ მაჭავარიანი გაოცებულია, ეს მუსიკისმოყვარულთა და საზოგადოებრიობის გულგრილობად მიაჩნია!..

გაჭირვების მიუხედავად, ოპერის საკონცერტო პრემიერა მაინც გაიმართება 14 ივნისს ჩვენს საოპერო თეატრში. მაგრამ სწორედ იმის გამო, რომ საჭირო თანხები ვერ შეგროვდა, „ტრისტან და იზოლდას“ თბილისელები შემცირებული ვარიანტით მოისმენენ. მესრულდება უვერტურა, მეორე მოქმედება მთლიანად, მესამე მოქმედების პრელუდია და დასკვნითი სცენა. ამოვარდნენ მეორეხარისხოვანი გმირები კურვენალი, მელოგი, ახალგაზრდა მეზღვაური, არ იქნება გუნდი, რომელიც ასე საჭიროა ვაგნერის ოპერებისთვის. თბილისში არ ჩამოვა ევროპაში საკმაოდ ცნობილი თეატრალური რეჟისორი მაიკლ პანგი. ვერ განხორციელდა, აგრეთვე, ჩაფიქრებული დეკორაციის — გემის აგება. შემოკლებული ვარიანგით 224-წუთიანი ოპერა 110 წუთს გაგრძელდება მხოლოდ.

ასეა თუ ისე, „ტრისტან და იზოლდას“ პირველი აყალრება თუნდაც შემცირებული სახით ქართული მუსიკის ისტორიაში მაინც ღირსსახსოვარ მოვლენად აღინიშნება (ეს ქმნილება საერთოდ პოსტსაბჭოურ სივრცეშიც არ შესრულებულა). საკონცერტო პრემიერისათვის თბილისში უკვე ჩამოვიდნენ მთავარ გმირთა შემსრულებელები, ევროპაში აღიარებული მაღალი დონის ეოკალისტები: გენორი დევიდ რენდელი დიდი ბრიტანეთიდან, მსოფლიოს წამყვანი საოპერო თეატრებისა და საკონცერტო დარბაზების ხშირი სტუმარი. იგი ტრისტანის პარტიას იმღერებს. იზოლდას პარტიას მეასრულებს ბრიგიტ ვოლფგარტი (სოპრანო), ტერმანიისა და ევროპის არაერთი ფესტივალის გმირი. ბრანგენეს როლში მოვუსმენთ ავსტრიელ ნატალია პეტრინსკის (მეცო სოპრანო), მეფე მარკეს პარტიაში კი ამერიკელ მომღერალს, ევროპის წამყვან ბასს მონტე ატფეს მოვუსმენთ. ყოველივე ამისთვის ვახტანგ მაჭავარიანი ემადლიერება კომპანია „ჯეოსელს“, ბადრი პაგარკაციშვილის ფონდს და საქართველოს კულტურის სამინისტროს.

ვაგნერის ამ შედევრით სახელმწიფო სიმფონიური ორკესტრი ევგენი მიქელაძის 100 წლისთავისადმი მიძღვნილ საიუბილეო სეზონს დაასრულებს და მალე ვახტანგ მაჭავარიანი ორკესტრის სამხატვრო ხელმძღვანელისა და მთავარი დირიჟორის თანამდებობას დასტოვებს, რადგან ყოველად გაუსაძლის პირობებში ორკესტრთან მუშაობის გაგრძელება წარმოუდგენლად მიაჩნია.

წინასაპრემიერო დღეებში ვახტანგ მაჭავარიანმა ჟურნალისტები სასაუბროდ ორკესტრის სარეპეტიციო დარბაზში მიიწვია, რომელიც ჩვენი საოპერო თეატრის მეექვსე სართულზეა. ეს ფართი ნამდვილად არ არის სიმფონიური ორკესტრის სარეპეტიციოდ შესაფერისი არც სახიერად და, რაც მთავარია, არც აკუსტიკურად, თავად დირიჟორი მას კატაკლიზმულს უწოდებს.

ბოლო წლებში სახელმწიფო სიმფონიური ორკესტრის დაბინავების საკითხი ნიადაგ დგას დღის წესრიგში, მაგრამ ვერ იქნა და ვერ გამოიძებნა შესაფერისი ფართობი, თუ იმასაც დავუმატებთ, რომ მის მუსიკოსებს მწირი ხელფასები აქვთ, ნათელი გახდება მათი რთული მდგომარეობა. ორკესტრის წევრებისა არ ვიცით, მაგრამ დირიჟორს რომ მოთმინების ფილა აევსო, ეს ცხადია. კოლექტივის პრობლემებს სერიოზული მიდგომა სჭირდება, რაკი მარგო კულტურის სამინისტროს მოწადინება ვერ შეელის. ევგენი მიქელაძის სახელობის სახელმწიფო სიმფონიური ორკესტრის არსებობის საკითხი სათუო არ უნდა იყოს, მას სახელმწიფოებრივი მიდგომა და მხრუნველობა სჭირდება.

თავად ვახტანგ მაჭავარიანი დეკემბრამდე როგორმე გაძლებს, მერე კი, როგორც თვითონ ამბობს, გზას რუსეთისა და ევროპის სიმფონიური ორკესტრებისკენ გაუყვება.

რუსუდან მუსიტელაშვილი.

ახალგაზრდული ფესტივალი

«ოვაცია» ოვაციური დასასრულით

საბოლოოდ „ოქროს ნიღბის“ ინიციატივითა და ორგანიზატორობით გამართული ახალგაზრდული ფესტივალი „ოვაცია-2003“ ქ. რუსთავის ცენტრალურ სტადიონზე ახალგაზრდების უკიდურესი ემოციების, ექსპანსიური გრძნობების, სენსაციური ოვაციების ფონზე საზეიმოდ დაიხურა.

სწორედ გულთბილი ემოცია და გულწრფელი ოვაცია იმ წინასწარ დარიგებული და შევსებული ანეკდოტი მონაცემების საფუძველს ეყრდნობოდა, რამაც ნომინაციის პრეტენდენტები გამოავლინა და საუკეთესოთა მორის საუკეთესო დაასახელა.

წინასაფესტივალოდ დაწყებული კამპანია, რომელიც რუსთავსა და თბილისში სარეკლამო ბანერების, პლაკატებისა და ფიშების განთავსებებზე მრუნავდა, ამავდროულად, ღონისძიების დახურვის ცერემონიალზე მსურველთა თავისუფალ დასწრებას ითვალისწინებდა. მესაბამისად, რუსთავის ცენტრალურ სტადიონზე დღის 4 საათიდან შეკრებილი ახალგაზრდობა ნომინანტთა დაჯილდოების ცერემონიას და შოუ-პროგრამით გათვალისწინებულ გალა-კონცერტს მოუთმენლად ელოდა. მოლოდინი საკმაოდ ხანგრძლივი აღმოჩნდა და გრადიციად დამკვიდრებული არაპუნქტუალურობით, ფესტივალის დასკვნითი ნაწილი სხვადასხვა ნომინაციებში გამარჯვებულთა დასახელებითა და დაჯილდოებით წარიმართა.

— რაც რუსთავის მერი გახლავართ, ამდენი ხალხით გადაჭედილი ცენტრალური სტადიონი არც მე მახსოვს და არც ფუხბურთის მაგრს. საერთოდ, რუსთაველები არ არიან განებივრებულნი მუსიკოსშემსრულებელთა ერთად ხალვის სიამოვნებით. ამიგომაც დღევანდელი დღე ნამდვილი მეიმია მეგალურგიული ქალაქისა და მაჩვენებელია ურთიერთთანადგომისა, სიყვარულისა, მეგობრობისა... — სიხარულს ვერ მალავს რუსთავის მერი მერაბ გაყეშელაშვილი.

მრავალმხრივ ნომინაციებში „ოვაციის“, „ოქროს ნიღბის“ მფლობელად დასახელდნენ და გამარჯვებულად გამოვლინდნენ:

„საყვარელი მსახიობი“ — ნანუკა ხუსიკოიძე, მერრას ნინიძე.

„ყველაზე მუსიკალური მსახიობი“ — ეკა კახიანი.

„ქართული კულტურის პოპულარიზაციისთვის“ — ანზორ ერქომაიშვილი.

„გრადიციული სიმღერის საუკეთესო მემსრულებელი“ — ნუკრი კაპანაძე და გრიო „თბილისი“.

„ხალხური სიმღერის საუკეთესო მემსრულებელი“ — ანსამბლი „ფუსფები“.

„ქალაქური სიმღერის საუკეთესო მემსრულებელი“ — გიო ხუციშვილი.

„პოპულარული ვოკალური ჯგუფი“ — „რონდო“ და „ქუჩის ბიჭები“.

„პოპულარული ვოკალურ-ინსტრუმენტული ჯგუფი“ — ნინო ქბილაძე და ჯგუფი „ინსაითი“.

„საყვარელი მომღერალი“ — ლელა ჭურჭუმია და დავთო გომართელი.

„პოპულარული კომპოზიგორი“ — ლილიკო ნემსაძე.

„სიმღერის საუკეთესო ტექსტის ავტორი“ — ნანა ცინცაძე.

„საუკეთესო არანჟირების ავტორი“ — გიგა კუხიანიძე.

„პოპულარული საკონცერგო წამყვანი“ — აზი ფურცელაძე.

„პოპულარული ტელეგადაცემა“ — კოკა ყანდიაშვილის „რა ხდება?“.

„პოპულარული ახალგაზრდა მომღერალი“ — ქეთა თოფურია და დავთო ხუჯაძე.

„პოპულარული პაროდისტი“ — ლევან შენგელია.

„წლის ფარმაგებული პროექტი“ — ტელეკომპანია „რუსთავი 2“-ის სპასალაღწო დამე და „სუხიშვილების“ ახალი საკუთარ ვერსია.

„წლის დიმაინერი“ — მაკა ასათიანი.

„წლის მოდელი“ — სალომე ღვინიაშვილი.

„საყვარელი ღამის კლუბი“ — „აჭარა შუნიკ პოდი“.

„პაგარა ნიჭიერი მემსრულებელი“ — ბუკა ხუციშვილი, სალომე გასვიანი.

„წლის პროდიუსერი“ — ნაგო დუმბაძე.

„ეგრან პრი „წლის ოვაცია“ — „სუხიშვილები“.

— „ჩვენთვის ყველაზე მთავარი და მნიშვნელოვანი მაყურებელთა გულწრფელი ოვაციები და გულთბილი მეფასებებია, ვიდრე პირობითად მინიჭებული ჯილდო. ხალხის აზრი, ახალგაზრდების მთაბეჭდილება გახლავთ მასგიმულირებელი ძალა მემოქმედებითი წინსვლისა და ენერგიისა“, — ამბობს ნაციონალური ბალეგის მთავარი ქორეოგრაფი ილიკო სუხიშვილი. მენეჯერი ნინო სუხიშვილი კი დასძენს:

— „სუხიშვილების ანსამბლი წლების განმავლობაში განუბივრებელია წარმატებებითა თუ მრავალრიცხოვანი ჯილდოებით. ახალგაზრდული ფესტივალის პრიზები ჩვენმა ახალმა პროგრამამ და საკლუბო ვერსიამ განაპირობა და ამისთვის — ყველას დიდი მადლობა“!

დაბოლოს, ფესტივალის აქამდე გასაიდუმლოებული საპაგიო სტუმარი გახლავთ წლის ეგრან-პრის მფლობელი, მომღერალი მერაბ სუფამეილი გახლდათ, რომელსაც „ოვაციის“ სპეციალური პრიზი გადაეცა.

მზეხა მახარაძე.
რუსთავი-თბილისი.

სურათებზე: ლელა ჭურჭუმია, მურაბ ოიკაშვილი, დავთო გომართელი, თამუნა გომაძორთელი; ბუკა ხუციშვილი, სალომე გასვიანი.

ლევან ლომაძის ფოტო.

გვწერენ

გაიხარეს ბავშვებმა

მესხეთის № 1 სპორტული ბადი სათამაშოების ნაკლებობას განიცდიდა. ძალიან ეწუხდით, პატარებს თამაშისთვის ის საჭირო ნივთები რომ არ ჰქონდათ, რომლითაც გაერთობოდნენ, სამყაროს შეიცნობდნენ, თვალსაწიერს გაიმდიდრებდნენ და ამროვნებას განივითარებდნენ.

ჩვენდა საბედნიეროდ, ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით ქალბატონმა მარინა ბუუტეიშვილმა ჩვენს საბავშვო ბაღს სათამაშოები: თოჯინები, სხვადასხვა სახის მანქანები, ცხოველთა ფიგურები, საგრიალებლები, საყვირები და სხვა გასართობი ნივთები შეუძინა.

გაიხარეს ბავშვებმა და ჩვენც გავიხარეთ. დიდ მადლობას ვუხდით ქალბატონ მარინა ბუუტეიშვილ-მალაშონიას.

ღმერთმა უმრავლოს საქართველოს მისი მსგავსი კეთილმობილი, ბავშვებზე მზრუნველი და მოყვარული ადამიანები.

ლამარა თათარაშვილი,
მესხეთის № 1 საბავშვო ბაღის გამგე.

საფეხბურთო კლუბების საყურადღებოდ

ვისაც გსურთ, მოიწვიოთ კვალიფიციური არგენტინელი მწვრთნელი, დიდი სესარ ლუის მენოტის თანაშემწე 1978 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე ვისენტე კალეტანო როლრიბესი, დაუკავშირდით მის სრულუფლებიან წარმომადგენელს საქართველოში: 899 235520.

ქართული ენციკლოპედიის ირაკლი აბამეძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა რედაქციის დამსახურებული მუშაკი, წამყვანი სამეცნიერო რედაქტორი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი

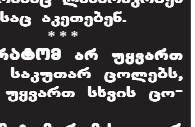

ვალი ხინოიბიძე

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

საქართველოს პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომიტეტი თანაუგრძნობს ბატონ გულთან შურღაიას დედის

ლილი პაპავა-შურღაიას

გარდაცვალების გამო.

მეუღლე ინგა, შვილები გურამი, გიორგი, დავითი ოჯახებით, დები ლილი, ლეილა, დისშვილები იოსებ, ლაღი, დავით ბანძელაძეები, ბიძაშვილები თემურ, ენრიკო და რუსუდან ბაბიძაშვილები ოჯახებით ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ოთარ ბაბიძაშვილი

პანაშვიდი 13 VI, 5 სთ. დაკრძალვა 14 VI, 3 სთ. ნუცუბიძის IV მიკრორაიონი (მხაგვრების დასახლება), სახლი 24.

სოსო, ლია, თამთა კვესაძეები, თამარ ხუციშვილი ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ უსაყვარლესი

მეზიკო თანდილაშვილის

გარდაცვალების გამო.

საქართველოს საგრანსპორგო პროკურატურის თანამშრომლები მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა საქართველოს პროკურატურის ვეტერანი მუშაკი

ბრიგოლ (ვალერი) ბილიაშვილი

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

გახსენება

თენგიზ ჯაშიაშვილი

14 ივნისს 70 წელი მეუსრულდებოდა თვალსაჩინო ქართველ მეცნიერ-ქიმიკოსს, გამორჩეულ და გამოჩენილ პიროვნებას, ჭეშმარიტ პატრიოტსა და მამულიშვილს თენგიზ კონსტანტინე ძე ჯაშიაშვილს.

თ. ჯაშიაშვილი კახეთის უმშვენიერეს ქალაქ თელავიდან იყო. სამუალო სკოლის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ სწავლა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქიმიის ფაკულტეტზე გაკაგრძელა. ნიჭიერი სტუდენტი ასპირანტურაში ჩაირიცხა. ხუთი წლის მანძილზე მუშაობდა მოსკოვის ქიმიის ცნობილ ინსტიტუტში მსოფლიო სახელის მქონე მეცნიერის კუმშა ადრიანოვის ხელმძღვანელობით, ვისთან ერთადაც ათეულობით სამეცნიერო ნაშრომი გამოაქვეყნა.

საქართველოში დაბრუნებისა და სამეცნიერო ხარისხის დაცვის შემდეგ თ. ჯაშიაშვილი მთლიანად ჩაეფლო მუშაობაში. საქმიანი ახალგაზრდა მეცნიერ-მუშაკობიდან მნიშვნელოვანი ლაბორატორიის ხელმძღვანელი გახდა. შემდგომ დააწინაურეს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის არაორგანული ქიმიისა და ელექტროქიმიის ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილედ სამეცნიერო საწილში.

თ. ჯაშიაშვილი ოთხმოცამდე სამეცნიერო შრომისა და შვიდი მონოგრაფიის ავტორი გახლდათ. მათ მორისაა უმაღლესი დონის სახელმძღვანელო სტუდენტებისათვის აკადემიკოს გ. ცინცაძესთან ერთად.

თენგიზ ჯაშიაშვილი იყო ღირსეული, სამაგალითო ქართველი, თბილი, ადამიანური, კომუნიკაბელური, სიკეთითა და კეთილმობილებით სავსე, ერთგული, უღალატო პიროვნება, ოჯახის თაყვანისმცემელი, მეგობრების სული და გული, მუდმივად მხარში მდგომი და სიყვარულის უხვად გამცემი, პატრიოტი და მამულიშვილი.

ის არასოდეს ყოფილა საკუთარ ნაჭუჭში ჩაკეტილი მეცნიერი. თავაუღებელი მუშაობის შემდეგ უყვარდა ქართულ სუფრაზე მეგობრების წრეში ყოფნა, მათი გულიანი მოფერება. თუმცა გამოჩენილი მეცნიერის სიპატიო სახელი ჰქონდა, მაგრამ ყოველთვის რჩებოდა თავმდაბალ, დიდი ბუნების ადამიანად.

თენგიზ ჯაშიაშვილის ნაყოფიერი ცხოვრების გზა მაღლა და მაღლა მიიწევდა, მაგრამ განგებამ 51 წელს ვერმიღწეული დგვამორა და გაუნელებელი გულისტკივილი დაგვიტოვა. განვლილი ოცი წლის მანძილზე იგი ახლობლებს, მეგობრებს წუთითაც არ დავიწყებიათ და არც არასოდეს დაავიწყებათ.

ნუგზარ წერეთელი, ბიდია სალუქაძე, ჯონდო ჯაფარიძე, გურამ გეგეშიძე, ნოდარ ცხვირაშვილი, ნოდარ ფეიქრიშვილი, თამაგ ლეჟავა, ბეჟი ცინცაძე, ბეჟი ცაგარელი, ლეონა რჩეულიშვილი, ანგი ბაისურაძე, ტარიელ ჩიგოგიძე, ნუკრი ჯიჯავიშვილი, ფერიან ლოგოშვილი, თენგიზ ჯაფარიშვილი, ვლადიმერ ცინცაძე, ვიტალი პეტრიაშვილი.

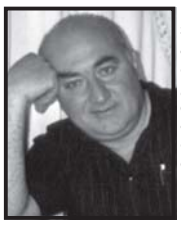

მშობლები ვარა და მალიკო, მეუღლე მზია ჯაფარიძე, შვილები მაია, თამუნა, თეა, მალვა, ძმა სპარგაკ ტურამვილები, სიძეები ბარნაბ ლომაძე, ლადო გოგინავა, რძლები თეა კუტიბაშვილი, ქეთინო ჯიბლაძე, შვილიშვილები ნოდარი, ირინა, ნინი, ცოლისძმები ჯემალი, ნიკო, ბიძაშვილები, დეიდაშვილები ოჯახებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ტრისტან შალვას ძე ტურამვილი

პანაშვიდი 15, 16 VI, 5 სთ. დაკრძალვა 17 VI, 3 სთ. ბახტრიონის 18, III სად. III სართული.

ხსოვნა

ნოდარ როსტომაშვილი

გარდაიცვალა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მართვის ავტომატიზებული სისტემების სამეცნიერო სკოლის ნიჭიერი წარმომადგენელი ნოდარ როსტომაშვილი, რამაც უდიდესი გულისტკივილი გამოიწვია უნივერსიტეტის უნიფორო საბოგადოებაში. იგი დაბადა 1953 წელს თბილისში. 1971 წელს, ამერიკაკავკასიის რკინიგზის პირველი სამუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ, ჩაირიცხა საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში, რომელიც 1976 წელს დაამთავრა „მართვის ავტომატიზებული სისტემების“ სპეციალობით და მუშაობა დაიწყო თბილისის ავტომატიზაციის სამუალებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში ინჟინრად. 1977 წლიდან ნ. როსტომაშვილმა თავისი ცხოვრება და მოღვაწეობა მთლიანად დაუკავშირა საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტს. მართვის ავტომატიზებული სისტემების კათედრის დარგობრივ სამეცნიერო-კვლევით ლაბორატორიაში გაიარა გზა რიგითი ინჟინრიდან უფროსი მეცნიერი მუშაკისა და სექტორის ხელმძღვანელის თანამდებობამდე. სამეცნიერო საქმიანობასთან ერთად ნ. როსტომაშვილი ნაყოფიერ პედაგოგიურ მოღვაწეობასაც ეწეოდა. მაღალ პროფესიულ დონეზე კითხულობდა ლექციებს. მის მიერ ჩაგარებული ლაბორატორიული და პრაქტიკული მეცადინეობები არჩეული სპეციალობის ღრმად დაუფლების ინტერესს აღძრავდა სტუდენტებში. ნ. როსტომაშვილის ხელმძღვანელობით არაერთმა მომავალმა ინჟინერმა მიაღწია წარმატებებს სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობაში, რაზედაც მას საქართველოს სახალხო განათლების მინისტრის მადლობები ჰქონდა გამოცხადებული. ფრიად ნაყოფიერი იყო ნ. როსტომაშვილის საქმიანობა უცხოელ სტუდენტებთან, რისთვისაც ისინი უდიდეს მადლიერებას გამოხატავდნენ სამშობლოში დაბრუნების შემდეგაც. 1988 წლიდან 1993 წლამდე ნ. როსტომაშვილი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორის თანაშემწედ მუშაობდა. ამ პერიოდში სავსებით ნათლად გამოჩნდა მისი საუკეთესო ადამიანური თვისებები, მაღალი მორალური ღირებულებები, პროფესორ-მასწავლებლებთან და სტუდენტებთან სამაგალითო საქმიანი ურთიერთობის უნარი. იგი იყო კამრიწული მეგობარი და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სახელისა და აეგორიტეტისათვის თავდადებული პიროვნება. ძალიან ძნელია ასეთი ღირსეულ ადამიანზე წარსულში საუბარი. მას უკურნებელი სენი შეეყარა. იგი წლების მანძილზე ვაჟკაცურად ებრძოდა მას. სულ მალე — აგვისტომი 50 წლის გახდებოდა. წავიდა ჩვენგან ღირსეული მამულიშვილი, ჩინებული მეუღლე, მამა და ბაბუა, რომლის ხსოვნა არასოდეს წაიმლება მისი მეგობრების, ახლობლების, კოლეგებისა და მოწაფეების მეხსიერებაში.

მსუბუქი ყოფილიყოს მენთვის, ძვირფასო ნოდარ, ქართული მიწა, რომელიც ესოდენ უსაზღვროდ გიყვარდა.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი.

მირიან და დოდო ყარაულამვილები, თორნიკე წიკლაური სამძიმარს უცხადებენ როსტომაშვილების ოჯახს

ნოდარ როსტომაშვილის

გარდაცვალების გამო.

საქართველოს ტრანსპორგისა და კომუნიკაციების სამინისტრო იუწყება, რომ გარდაიცვალა საქართველოს ინფორმაციის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილე

ნოდარ ფალიმონის ძე როსტომაშვილი

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს და ახლობლებს.

ხსოვნა

ოთარ გაბიძაშვილი

გარდაიცვალა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რელიგიათმცოდნეობის და ეთიკის კათედრის პროფესორი ოთარ დომენტის ძე გაბიძაშვილი. ო. გაბიძაშვილი ლენინგუმში, სოფელ დურჩში დაბადა. სამუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლა თბილისის უნივერსიტეტში ფილოსოფიის ფაკულტეტზე გააგრძელა, სადაც მისი მასწავლებლები ქართული ფილოსოფიური აზროვნების გამოჩენილი წარმომადგენლები — შალვა ნუცუბიძე, სერგი დანელია, კოტე ბაქრაძე, სანელე წერეთელი, რევაზ ნათაძე, ვასო ფრანგიშვილი და სხვ. იყვნენ. 1956 წელს, ასპირანტურის დამთავრებისთანავე, დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია. 1957-1960 წლებში ოთარ გაბიძაშვილი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ფილოსოფიის ინსტიტუტში მუშაობდა ჯერ უმცროს, ხოლო შემდეგ უფროს მეცნიერ თანამშრომლად. ფილოსოფიის ინსტიტუტს იმ წლებში ცნობილი ფილოსოფოსი სანელე წერეთელი ხელმძღვანელობდა. სწორედ მისი რჩევით მოპკიდა ხელი ახალგაზრდა მეცნიერ-თანამშრომელმა რელიგიის პრობლემატიკის დამუშავებას, მიუხედავად იმდროინდელ ქვეყანაში ათეისტური იდეოლოგიის ბატონობისა, ოთარ გაბიძაშვილმა მაინც შეძლო წინა ალანზე წამოწევა და მეცნიერულად დაემუშავებინა რელიგიის ისტორიისა და თეორიის საკითხები. მან გამოსცა შესანიშნავი ნაშრომები რელიგიის და მეცნიერების, რელიგიისა და მორალის, რელიგიის სოციოლოგიის აქტუალურ საკითხებზე.

1961 წელს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ეთიკის, ესთეტიკისა და მეცნიერული ათეიზმის კათედრა შეიქმნა და ოთარ გაბიძაშვილი, როგორც რელიგიის საკითხების ცნობილი მკვლევარი, დოცენტის თანამდებობაზე მიიწვიეს. 1969 წელს ოთარ გაბიძაშვილი ეთიკისა და მეცნიერული კათედრის გამგედ აირჩიეს, ხოლო 1986 წელს პროფესორის წოდება მიანიჭეს. 1979 წელს ოთარ გაბიძაშვილი ფილოსოფიისა და ფსიქოლოგიის ფაკულტეტის დეკანი გახდა. ამ წლებში განსაკუთრებით გამოვლინდა მისი შესაძლებლობანი მეცნიერული და პედაგოგიური მოღვაწეობის ასაპარეზზე. ბატონმა ოთარმა გააგრძელა რა წინა თაობათა მიერ დამკვიდრებული საუკეთესო ტრადიციები, სტუდენტობასა და პროფესორ-მასწავლებლებს შორის ურთიერთპატივისცემის შესანიშნავი აგმოსფეროს შექმნას შეუწყო ხელი. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა, აგრეთვე, უცხოეთის უმაღლეს სასწავლებლებთან და სამეცნიერო ცენტრებთან სამეცნიერო და სასწავლო კავშირების დამყარებას. ასეთი კავშირები დამყარდა, მაგალითად, ჩეხოსლოვაკიის ქალაქ ბრნოს უნივერსიტეტთან, პოლონეთის ქალაქ კრაკოვის ინსტიტუტთან, გერმანიის ქალაქების იენისა და გირენის უნივერსიტეტებთან, მოსკოვის უნივერსიტეტთან. მემოთ თქმულიდან გამომდინარე, შემთხვევითი არ იყო, რომ ოთარ გაბიძაშვილი თბილისის უნივერსიტეტის სამეცნიერო ფაკულტეტის დეკანად სამი ვადით იქნა არჩეული.

ბოლო წლებში ბატონი ოთარი რელიგიათმცოდნეობისა და ეთიკის კათედრის გამგედ მუშაობდა, ხოლო შემდეგ ამავე კათედრის პროფესორად.

მართალია, ო. გაბიძაშვილის სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობა ძირითადად თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან იყო დაკავშირებული, მაგრამ იგი ლექციებს ფილოსოფიურ დისციპლინებში კითხულობდა საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში, თბილისის უცხო ენათა პედაგოგიურ ინსტიტუტში, ქუთაისის პედაგოგიურ ინსტიტუტში. აღსანიშნავია, რომ სტუდენტი ახალგაზრდობა ქართველ მეცნიერს უცხოეთის ქვეყნებშიც, კერძოდ, ჩეხოსლოვაკიაში, პოლონეთსა და ჩინეთშიც უსმენდა.

წავიდა ჩვენგან ქართული ფილოსოფიური სკოლის ღირსეული წარმომადგენელი, მესანიშნავი პედაგოგი და გულისხმიერი კოლეგა ოთარ გაბიძაშვილი, რომლის ნათელი ხსოვნაც მარად დარჩება მისი კოლეგებისა და მოწაფეების გულში.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორატი, ფილოსოფიისა და სოციოლოგიის ფაკულტეტის დეკანატი, რელიგიათმცოდნეობისა და ეთიკის კათედრა.

რედაქცია მადლობას უხდის ყველას, ვინც გაზეთის ეს ნომერი შეიძინა და წაიკითხა!

საქართველოს რესპუბლიკა
САКАРТВЕЛОС РЕСПУБЛИКА
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გამოცემას უზრუნველყოფს შპს „პრესა-2002“

მთავარი რედაქტორი არმაგ სანებლიძე.
სარედაქციო კოლეგია: ალეკო ასლანიშვილი, ვახტანგ ბელაშვილი, გურამ გოგბიაშვილი, ბონდო გულიაშვილი, რუსუდან ლორთქიფანიძე, ბონდო მძინარაშვილი, რუსლან რუსია, სპარტაკ ქობულია, ოთარ ხუციშვილი.

დამფუძნებელები - გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკის“ ჟურნალისტები

ნოემრის მორიგე რედაქტორი
რუსლან რუსია.

ინდექსი 66434

მისამართი: 380008, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14. ტელ: 99-73-24.
სარეკლამო განყოფილება - ტელ: 93-28-13.
ელექტრონული ფოსტა - sakresp@gol.ge

იბეჭდება გამომცემლობა „ოლიმპიის“ სტამბაში, რეინიგზის ჩიხი 20.